

DET KONGELIGE
ARBEIDSDEPARTEMENT

Arbeids- og velferdsdirektoratet
Postboks 5 St. Olavs plass
0130 Oslo

Deres ref	Vår ref	Dato
	12/3245	1.2.2013

Tildelingsbrev for 2013

1	INNLEDNING	4
2	HOVEDMÅL OG PRIORITERTE OPPGAVER I 2013	4
3	MÅL, STYRINGSPARAMETRE, RAPPORTERINGSKRAV OG OPPDRAG SOM SKAL HA HØY OPPMERKSOMHET I 2013	6
3.1	Flere i arbeid og aktivitet og færre på stønad	6
3.2	Et inkluderende arbeidsliv.	13
3.3	Virksomheter med ledige jobber får dekket sitt behov for arbeidskraft	14
3.4	Bidra til at personer med nedsatt funksjonsevne kan ha en aktiv hverdag	15
3.5	Et økonomisk og sosialt bærekraftig pensjonssystem	16
3.6	Bedre levekårene for de vanskeligst stilte	16

3.7	Tjenester og informasjon tilpasset brukernes behov	20
3.8	 Rett stønad til rett tid	22
3.9	 Effektiv forvaltning	25
3.10	 Bidra til likeverdig foreldreskap og godt samarbeid til beste for barna	30
4	 ØVRIGE RAMMER OG RETNINGSLINJER	32
4.1	 Fellesføringer til underliggende virksomheter	32
4.2	 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen	32
4.3	 Samarbeid mellom AD, KD og BLD om ungdom	33
4.4	 Fylkesvise samarbeidsavtaler mellom Arbeids- og velferdsetaten og utdanningsmyndighetene	33
4.5	 Utenlandsområdet	34
4.6	 Sikkerhet og beredskap	34
4.7	 Informasjonssikkerhet	35
4.8	 Lønnsgarantiordningen	36
4.9	 Ny yrkesskadeordning	36
4.10	 Budsjettanslag og beregninger, beregningsgruppen for folketrygden	36
4.11	 Dialog om mediehåndtering	37
4.12	 Publikasjonen Arbeid og Velferd	37
4.13	 Plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering	37
4.14	 Handlingsplan ”I tjeneste for Norge”	38
5.	 RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING	38
5.1	 Styringsdialogen i 2013	38

5.2	Øvrige møter	38
5.3	Budsjettforslag, strategiske innspill mv.	39
6	BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER	39
6.1	Arbeidsdepartementet	39
6.2	Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	50
6.3	Fullmakter	51

VEDLEGG:

Vedlegg 1: Personalfullmakter for 2013

Vedlegg 2: Budsjettfullmakter for 2013

Vedlegg 3: Statistikkrapportering i 2013 (ettersendes)

Vedlegg 4: Oversikt over rapportering og hyppighet i tilknytning til opplegget for mål og resultatstyring (kap. 3 og 4) i 2013

Vedlegg 5: Kalender for styringsdialogen i 2013

1 Innledning

Arbeids- og velferdsetaten har ansvaret for gjennomføringen av sentrale deler av arbeids- og velferdspolitikken. I tillegg til å lede etatens arbeid på dette området, skal Arbeids- og velferdsdirektoratet ivareta oppgaver på sosial- og levekårsområdet. Arbeids- og velferdsetaten har videre ansvaret for forvaltningen av barnebidrag og ytelsene kontantstøtte, barnetrygd og foreldrepenger for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Arbeids- og velferdsetaten skal utføre oppgaver på helserefusjonsområdet for Helse- og omsorgsdepartementet basert på omforent tjenesteavtale mellom Arbeids- og velferdsdirektoratet og Helsedirektoratet.

Arbeidsdepartementet viser til Prop. 1 S (2012-2013) Arbeidsdepartementet, Prop 1 S Tillegg 1 og Prop. 1 S (2012-2013) Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet samt Innst. 15 S (2012-2013) og Innst. 14 S (2012-2013). Departementet stiller i tildelingsbrevet midler til rådighet for Arbeids- og velferdsdirektoratet og gir samtidig rammer og retningslinjer for Arbeids- og velferdsdirektoratet og Arbeids- og velferdsetatens virksomhet i 2013. Omtalen i budsjettproposisjonene sammen med de presiseringer og retningslinjer som gis i dette brevet skal være utgangspunktet for gjennomføringen av politikken i 2013. Der ikke annet er skrevet, legges det til grunn at den løpende virksomheten videreføres.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har et selvstendig ansvar for å informere departementet dersom det er risiko for vesentlige avvik i gjennomføringen av politikken, i planer som er avtalt med departementet, eller i virksomheten forøvrig. Dersom direktoratet vurderer at det er uklarheter i de rammene og retningslinjene som formidles til direktoratet, har direktoratet et selvstendig ansvar for å ta dette opp med departementet.

2 Hovedmål og prioriterte oppgaver i 2013

I det følgende fremgår prioriterte oppgaver for Arbeids- og velferdsetatens ansvar på arbeids- og velferdsområdet og Arbeids- og velferdsdirektoratets særskilte ansvar på sosial- og levekårsområdet i 2013. Prioriteringene er fulgt opp videre i tildelingsbrevet gjennom styringsparametre og rapporteringskrav under de aktuelle delmålene.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal innrette den samlede innsatsen i 2013 slik at den bygger opp under hovedmålene for arbeids- og velferdspolitikken slik disse er beskrevet i Prop. 1 S (2012-2013) Arbeidsdepartementet og Prop. 1 S (2012- 2013) Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, samt målene for NAV- reformen og pensjonsreformen.

Det er ved inngangen til 2013 fortsatt betydelig uro i internasjonal økonomi. Dersom konsekvensene av uroen skulle bre seg til norsk økonomi, må Arbeids- og velferdsdirektoratet ha beredskap og raskt kunne omprioritere ressurser innenfor sitt forvaltningsområde.

Arbeids- og velferdsetaten skal i 2013 gi høy prioritet til videreføringen av det systematiske forbedringsarbeidet. Arbeids- og velferdsetaten skal arbeide for å utvikle en effektiv forvaltning som kan møte brukerne med en helhetlig innsats, hensiktsmessige virkemidler, aktiviteter og ytelser. Innenfor de rammer som er stilt til disposisjon, skal brukerne gis de ytelser de har krav på og hensiktsmessige tjenester og tiltak så raskt som mulig. Dette krever utvikling og løpende forbedringsarbeid på alle nivåer i etaten. Forbedringsarbeidet skal baseres på systematisering og analyse av relevant og oppdatert kunnskap både som grunnlag for politikktutforming og tjenesteutvikling. Utviklingsplaner og tiltak skal ha et langsiktig og

helhetlig perspektiv for å sikre gradvis forbedring. Viktige verktøy vil være virksomhetsstrategien, langsiktig plan for oppfølging av brukere, kvalitetssystemet, kontrollstrategien og den påbegynte IKT-moderniseringen.

Det er risiko for at gjennomføringen av IKT-moderniseringen innenfor fastlagte rammer kan gi reduksjon i den løpende produksjon av ytelser og tjenester. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal ha god beredskap for å unngå redusert produksjon, og departementet skal varsles dersom risiko ser ut til å inntreffe.

Som angitt i Prop. 1 S (2012-2013) Arbeidsdepartementet vil en styrking av den arbeidsrettede bistanden være et helt sentralt innsatsområde for Arbeids- og velferdsetaten i 2013, sammen med IKT-moderniseringen og en fortsatt gradvis forbedring av ytelsesforvaltningen.

Arbeidsrettet bistand

Det er en sentral oppgave for Arbeids- og velferdsdirektoratet å sikre at NAV-kontorenes arbeidsrettede bistand til arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeidsevne forbedres ytterligere i 2013. Arbeids- og velferdsetatens ressurser skal rettes inn mot brukere som har størst behov for arbeidsrettet bistand.

Etatens innsats skal understøtte målet om flere i arbeid og færre på stønad. Brukerne skal tilbys gode arbeidsrettede tjenester ved NAV-kontorene. Det skal legges vekt på tidlig intervensjon, kvalitativt gode behovs- og arbeidsevnevurderinger og hensiktsmessig veilednings- og oppfølgingsbistand. Økt fokus på markedsarbeid skal bidra til å sikre en god gjennomføring av arbeidsmarkedspolitikken og for at ordinært arbeidsliv i økende grad kan nyttes ved behov for arbeidsrettet bistand.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal både gjennom etatens oppfølgingsaktiviteter og ansvaret for sosial- og levekårsområdet, stimulere til arbeid og deltakelse for vanskeligstilte grupper. Dette vil være viktige bidrag for å styrke innsatsen mot fattigdom.

Fra 1. januar 2013 er garantiordningene knyttet til ungdom fornyet. Oppfølgingsgarantien og tiltaksgarantien for ungdom i alderen 20-24 år erstattes med garantier knyttet til godkjent aktivitetsplan. Etaten skal sikre at garantiene oppfylles.

Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne videreføres og styrkes med nye virkemidler i 2013. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal sikre at virkemidlene som stilles til rådighet gjennom jobbstrategien i økende grad tas i bruk overfor de brukerne som har behov for dem for å komme i jobb. Dette er et ledd i regjeringens arbeid for å redusere tilgangen av unge uføre, og skal også bidra til å støtte opp under realiseringen av delmål 2 i IA- avtalen om et mer inkluderende arbeidsliv.

Ytelsesforvaltningen

Arbeidet med å oppfylle etatens interne krav til saksbehandlingstid og sikre god kvalitet i ytelsesforvaltningen skal fortsette i 2013 i tråd med de langsiktige planene som er lagt. Strategiene som er utarbeidet for gradvise forbedringer i ytelsesforvaltningen skal følges opp av handlingsplaner også i 2013, for å sikre at resultatforbedringen fortsetter. Strategier og handlingsplaner skal sikre en god balanse mellom kravene til kvalitet og kravene til produksjon.

Som ledd i utviklingen av det helhetlige kvalitetssystemet, skal Arbeids- og velferdsetaten fortsette arbeidet med å utvikle et system som gjør det mulig å måle og rapportere om status og utviklingen i kvaliteten i ytelsesforvaltningen, herunder etablere kvalitetsindikatorer og fastsette kvalitetsmål på sentrale stønadsområder.

IKT-moderniseringen

Programmet for IKT-modernisering skal bidra til en enhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning, bedre tjenester for brukeren og bedre tjenester overfor sentrale samarbeidspartnere. Prosjekt 1 startet opp høsten 2012 og Arbeids- og velferdsdirektoratet skal gjennomføre Prosjekt 1 i IKT moderniseringen i henhold til gitt mandat og styringsgrunnlag slik dette fremkommer av sentralt styringsdokument (SSD). Videre skal Arbeids- og velferdsetatens bidrag i prosjektet for å utvikle elektronisk dialog med arbeidsgiver (EDAG) gjennomføres i tråd med mandatet.

3 Mål, styringsparametre, rapporteringskrav og oppdrag som skal ha høy oppmerksomhet i 2013

Delmålene strukturerer den videre teksten i tildelingsbrevet. De viktigste prioriteringene i 2013 for Arbeids- og velferdsetaten og Arbeids- og velferdsdirektoratet reflekteres i omtalen under de ulike delmålene, og i valg av styringsparametere og rapporteringskrav.

Departementet vil understreke at de mål og styringsparametre som fremgår i tildelingsbrevet, ikke er uttømmende for alle deler av Arbeids- og velferdsetatens eller Arbeids- og velferdsdirektoratets virksomhet.

Styringsparametere og/eller krav til rapportering skal så langt det er mulig relateres til samme tidspunkt eller periode året før og utviklingen siden forrige rapportering. Ved rapporteringen skal det legges vekt på en analytisk og drøftende tilnærming til saksfeltet der bl.a. utfordringer og konsekvenser av tiltak som etaten har satt i verk eller planlegger å sette i verk, kommer fram. Det skal, der det er hensiktsmessig, også gis en overordnet vurdering av tilstanden vurdert opp mot både årets og et mer langsiktig ambisjonsnivå for måloppnåelsen.

Under enkelte delmål følger det også spesifikke oppdrag. Etaten skal, hvis ikke annet er angitt, i årsrapporten informere om status og eventuelle resultater av oppdrag og evalueringer som gjennomføres i løpet av 2013.

Etaten skal, hvis ikke annet er angitt, rapportere tertialvis på styringsparametre, rapporteringskrav og statistikk. Rapportering basert på resultater fra brukerundersøkelser skal gis det tertialet hvor resultatene fra undersøkelsene foreligger.

Departementet viser til prosess knyttet til statistikkrapportering og statistikkoppdrag. Departementet vil komme tilbake til endelig statistikkbestilling i samråd med direktoratet.

3.1 Flere i arbeid og aktivitet og færre på stønad

Arbeids- og velferdsetaten skal bidra til å få flere i arbeid og færre på stønad gjennom kvalitativt god arbeidsrettet bistand og tjenester til enkeltpersoner og arbeidsgivere.

Det skal ytes individuelt tilpasset oppfølging til personer som er i ferd med å falle ut av eller allerede står utenfor arbeidsmarkedet. Tiltak og tjenester skal tilpasses brukernes behov på il

bakgrunn av behovs- og arbeidsevnevurderingene samt etterspørselen i arbeidsmarkedet. Etaten skal ha økt fokus på markedsarbeid for å sikre økt bruk av tiltak i ordinært arbeidsliv innenfor det eksisterende rammeverket.

Det skal iverksettes tiltak for å øke kvaliteten på arbeidsevnevurderingene, jf. blant annet anbefalingen i evalueringen av arbeidsevnevurderinger og det skal legges bedre til rette for reell brukermedvirkning og en kvalitativt god avklaring.

NAV- kontoret skal legge vekt på at personer som mottar økonomisk stønad fra kommunen, blant annet deltakere i kvalifiseringsprogrammet og i introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere, skal komme i arbeid. Dette fordrer et systematisk samarbeid med kommunene og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Når det gjelder rehabilitering i kriminalomsorgen, forutsettes det at etaten viderefører sitt samarbeid med andre aktører om rehabilitering av innsatte, jf tilbakeføringsgarantien. Departementet forutsetter også at støtten til prosjektet TAFU - ”tilbakeføring gjennom arbeid, fritid og utdanning” videreføres i 2013, jf. omtale under kap 6.

3.1.1 Arbeidssøkere

Arbeidssøkere skal gis god oppfølging med sikte på overgang til ordinært arbeid. Personer med stort bistandsbehov skal gis tidlig og tett oppfølging. Ungdom, langtidsledige og innvandrere fra land utenfor EØS-området skal prioriteres på tiltak blant de som har behov for arbeidsrettede tiltak. Arbeids- og velferdsetaten skal sørge for tilpasset oppfølging av tiltaksdeltakere.

Arbeids- og velferdsetaten skal samarbeide med kommunene om deltakere i introduksjonsprogrammet og sikre at arbeidsmarkedstiltak i tilstrekkelig grad er tilgjengelig for og tilpasset denne gruppen. Arbeids- og velferdsetaten kan innenfor gjeldende rammer tilby arbeidsrettet norskopplæring som element i opplæringstiltak ved behov. Slik opplæring skal være et tillegg til og ikke en erstatning for den opplæringen som kommunene har ansvar for.

Kravene om yrkesmessig og geografisk mobilitet i dagpengeregelverket skal praktiseres konsekvent.

Ungdomsgarantien for ungdom under 20 år og langtidsledighetsgarantien videreføres. Oppfølgingsgarantien og tiltaksgarantien for ungdom 20-24 år videreføres ikke, men oppfølgingen av denne aldersgruppen forsterkes gjennom nye garantiordninger. Det innføres en ny garanti for ungdom i alderen 20-24 år med vedtak om situasjonsbestemt innsats. Ungdom som er omfattet av garantien, skal få en godkjent aktivitetsplan innen en måned etter oppfølgingsvedtaket.

Fra 1. januar skal varigheten på nye perioder med overgangsstonad for personer som tidligere har mottatt en full periode med overgangsstonad, dvs. tre hele år, begrenses til barnet har rett til barnehageplass etter barnehageloven § 12a. Dette vil gjelde for vedtak om nye stonadsperioder ved nye barn for personer som tidligere har mottatt en full treårsperiode med overgangsstonad.

Fra 1. januar skal det også stilles krav til uforskyldt ledighet for rett til overgangsstonad når enslig mor eller far har hatt arbeid umiddelbart før han eller hun ble aleneforsørger. Dette er for å hindre at personer kan velge å motta stonad fremfor å forsørge seg selv gjennom egen inntekt. Dette vil gjelde for nye tilfeller.

Særreglene for eldre dagpengemottakere er avviklet, og overgangsperioden fram til 1. juli 2012 er over. Eldre personer som er tilmeldt Arbeids- og velferdsetaten skal fortsatt få hensiktsmessig oppfølging av etaten, tilbud om tiltak eller arbeid.

Styringsparametere:

- ◆ Andel arbeidssøkere med overgang til arbeid.
- ◆ Andel arbeidssøkere med oppfølging siste 3 måneder.

Rapportering:

- ◆ Det skal redegjøres for etatens oppfølging av arbeidssøkere, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak. Det skal redegjøres særskilt for både arbeidsmarkedssituasjonen for prioriterte grupper og etatens arbeid med disse gruppene.
- ◆ Andel ungdom i alderen 20-24 år med vedtak om situasjonsbestemt innsats som har fått en godkjent aktivitetsplan innen en måned etter oppfølgingsvedtaket ble gjort. Rapporteres i årsrapporten.
- ◆ Det skal redegjøres for utvikling i aktivitet og gjennomsnittlig stønadsperiode blant mottakere av overgangsstønad.
- ◆ Det skal redegjøres for implementering, gjennomføring og utvikling av garantiordningen for unge 20-24 år.

3.1.2 Sykmeldte

Det skal gis bedre og tidligere oppfølging av sykmeldte for å bidra til at flest mulig opprettholder sitt arbeid og inntektsgrunnlag. Arbeids- og velferdsetaten skal i sin dialog med den sykmeldte, arbeidsplassen og sykmelder (legen) bidra til økt bruk av gradert sykmelding. Etatens oppfølgingsarbeid overfor sykmeldte skal ha like høy prioritet som i 2012.

Utgangspunktet for Arbeids- og velferdsetatens oppfølgingsarbeid overfor sykmeldte er gjeldende bestemmelser i folketrygdloven. Samtidig har etaten ansvar for å følge opp om arbeidsgivere, arbeidstakere og sykmeldere oppfyller sine lovpålagte plikter. Rapporteringspunktene i sykefraværsoppfølgingen er utvidet for å dekke nye oppfølgingsaktiviteter og for å rapportere på oppfølging av nytt sanksjonsregime.

Etaten har ansvar for at alle sykmeldte med behov for oppfølging blir innkalt til dialogmøte 2. Flest mulig av dialogmøtene skal avholdes før 26 uker. Etaten skal legge vekt på at tiltak settes inn tidlig i stønadsforløpet når dette er hensiktsmessig. Tiltak i regi av etaten bør først vurderes etter at alle tiltak hos nåværende arbeidsgiver er prøvd. Etaten har ansvar for å innkalle til dialogmøte 3 dersom arbeidstaker, arbeidsgiver, sykmelder eller Arbeids- og velferdsetaten selv krever at det skal avholdes et nytt dialogmøte. Etaten har ansvar for å følge opp sykmeldte uten arbeidsgiver.

Styringsparameter:

- ◆ Gjennomsnittlig varighet på avsluttede sykefraværstilfeller.

Rapportering:

- ◆ Det skal redegjøres for etatens oppfølging av sykmeldte, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak. Redegjørelse må også omfatte samarbeidet med andre aktører i sykefraværsoppfølgingen (arbeidsgivere, sykmeldere).
- ◆ Andel sykefraværstilfeller som er gradert etter 30 uker. Rapportering f.o.m. 2. tertial.
- ◆ Etaten skal i årsrapporten rapportere om oppfølgingen av sykmeldte uten arbeidsgiver, herunder om sykmeldte uten arbeidsgiver får oppfølging innen de lovbestemte oppfølgingspunkter.
- ◆ Det skal i tilknytning til tertialvise fagmøter om ordningen *Raskere tilbake* i samarbeid med Helsedirektoratet rapporteres i egne statusrapporter om forbruk og aktiviteter under ordningen, herunder metodeutviklingsforsøk innen arbeidsrettet rehabilitering.
- ◆ I årsrapporten skal det rapporteres på oppfølgingen av regjeringens krav til anskaffelser av helse- og sosialtjenester, jf. brev av 13.12.2012.

Oppdrag:

- ◆ Etaten skal følge opp forsøk med utvidet egenmelding i tråd med brev av 20. september 2011.
- ◆ Etaten skal i løpet av 2013 gjennomføre en kartlegging over sykmeldte etter gjennomføring av dialogmøte 2 og 3. Kartleggingen bør blant annet belyse i hvilken grad tidlig oppfølging i sykefraværsløpet har positiv effekt på retur til ordinært arbeid.
- ◆ Arbeids- og velferdsetaten skal bidra til en best mulig anskaffelse av tiltakene Arbeidsrettet rehabilitering og Behandling for personer med lettere og sammensatte psykiske lidelser under *Raskere tilbake* innsatsen. Dette er en oppfølging av regjeringens tiltak for å bedre anskaffelser av helse- og sosialtjenester, herunder sikre forutsigbare rammevilkår for leverandørene innen gjeldende nasjonale og EØS-rettslige rammer. Departementet kommer tilbake til dette i eget brev.

3.1.3 Personer med nedsatt arbeidsevne

Personer med nedsatt arbeidsevne skal gis bistand med sikte på overgang til ordinært arbeid.

Arbeids- og velferdsetaten skal sørge for at personer med nedsatt arbeidsevne får en tidlig vurdering av sitt bistandsbehov. Personer med nedsatt arbeidsevne som har behov for arbeidsrettet bistand, skal få tilbud om nødvendige og hensiktsmessige tiltak så raskt som mulig. Det skal i 2013 fastsettes minst to oppfølgingstidspunkter i året for personer med nedsatt arbeidsevne, herunder mottakere av arbeidsavklaringspenger.

Innenfor rammen av arbeidsmarkedstiltak skal etaten prioritere personer under 30 år med nedsatt arbeidsevne, herunder målgruppen for Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne. Etaten skal arbeide systematisk for å redusere ventetiden før tiltak. Innenfor gjeldende rammeverk skal innsatsen videre innrettes mot økt bruk av ordinært arbeidsliv som tiltaksarena.

Arbeids- og velferdsetaten skal også sikre at arbeidsmarkedstiltak i tilstrekkelig grad er tilgjengelig for og tilpasset deltakerne på kvalifiseringsprogram.

For å bidra til at flere personer med redusert funksjonsevne kommer i jobb, og/eller blir værende i arbeid skal etaten bruke tilretteleggingsgarantien.

Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne videreføres og styrkes med nye virkemidler i 2013. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal sikre at virkemidlene som stilles til rådighet gjennom jobbstrategien tas i bruk overfor de brukerne som har behov for dem for å komme i jobb.

Forsøket med større grad av avklarings- og oppfølgingstjenester i Arbeids- og velferdsetatens egen regi som alternativ til kjøp av slike tjenester i form av tiltak fra eksterne leverandører videreføres i 2013.

Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse (2007-2012) ble avsluttet ved utgangen av 2012. Innsatsen på feltet arbeid og psykisk helse skal videreføres innenfor ordinære rammer i 2013. Arbeidsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet ønsker å videreføre og styrke arbeidet med å inkludere mennesker med psykiske problemer i arbeidslivet (jfr. oppdrag under).

Som en del av den nye garantiordningen for ungdom i alderen 20-24 år innføres et krav om at blant 20-24 åringer med nedsatt arbeidsevne som har fått et oppfølgingsvedtak om behov for bistand for å komme i arbeid, skal 90 prosent ha en godkjent aktivitetsplan.

Styringsparametere:

- ◆ Andel personer med nedsatt arbeidsevne som har fått individuell oppfølging siste seks måneder.
- ◆ Andel personer med nedsatt arbeidsevne med overgang til arbeid, herunder andel i målgruppen for jobbstrategien.
- ◆ Blant ungdom i alderen 20-24 år med vedtak om behov for spesielt tilpasset innsats skal minst 90 prosent ha en godkjent aktivitetsplan.
- ◆ Ventetiden fra oppfølgingsvedtak og fram til tiltaksstart for personer med nedsatt arbeidsevne med behov for spesielt tilpasset innsats skal reduseres.

Rapportering:

- ◆ Det skal redegjøres for etatens oppfølging av personer med nedsatt arbeidsevne, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak. Det skal særskilt legges vekt på utfordringer og kritiske faktorer knyttet til oppfølging før tiltaksstart, gjennomføring av tiltaksløp, samt etatens formidlingsarbeid etter gjennomført tiltaksløp.
- ◆ Det skal rapporteres på andelen mottakere av arbeidsavklaringspenger som har et oppfølgingsvedtak (§ 14 a) og godkjent aktivitetsplan, herunder andel i målgruppen for jobbstrategien.
- ◆ Det skal redegjøres for etatens arbeid med jobbstrategien, herunder både intern og ekstern aktivitet som kompetanseutviklingsarbeid, informasjonstiltak, bruk av forsøk og ordninger som er relevante for målgruppen og arbeidet med å prioritere målgruppen ved tildeling av tiltaksplasser mv. Videre skal det rapporteres på erfaringene fra satsningen på foregangskommuner og statlige foregangsvirksomheter.

- ◆ Det skal redegjøres for videreføringen av innsatsen på feltet arbeid og psykisk helse som tidligere lå innenfor Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse.
- ◆ Det skal redegjøres for etatens arbeid med å implementere forsøksordningen med arbeidsavklaringspenger som lønnstilskudd, herunder utviklingen i antall deltakere i forsøksordningen.
- ◆ Det skal redegjøres for status for gjennomføringen av arbeidet med å styrke kvaliteten på de arbeidsrettede tiltakene for personer med nedsatt arbeidsevne. For første tertial ber departementet om at det utarbeides en plan for hvilke prioriteringer og tiltak en vil gjennomføre.

Oppdrag:

- ◆ Det skal iverksettes et forsøk i Hordaland, Oslo, Vest-Agder og Østfold med tilskudd til arbeidsgivere som ansetter personer som fyller vilkårene for arbeidsavklaringspenger. Forsøket starter opp i 2013 og vil gå over fem år. Det er forutsetningsvis lagt opp til om lag 300 deltakere ved utgangen av 2013 og deretter en øvre ramme på om lag 500 deltakere. Staten skal følge opp arbeidsgivere og tiltaksdeltakere i forsøket.
- ◆ Det skal i 2013 igangsettes et samarbeidsprosjekt for å få erfaringer med faktorer som hemmer og fremmer ansettelser av unge med nedsatt funksjonsevne. Fire kommuner og to statlige etater er valgt ut til å være foregangsvirksomheter. De utvalgte kommunene er Sandnes, Sarpsborg, Lindesnes og Bergen. Statens pensjonskasse og Direktoratet for arbeidstilsynet er valgt ut til å være statlige foregangsetater. Samarbeidet skal ta utgangspunkt i det virkemiddelapparatet som stilles til disposisjon gjennom jobbstrategien. Departementet vil komme tilbake til saken i eget brev.
- ◆ Det legges opp til et forsøk med resultatbasert finansiering (REFIN) med oppstart andre halvår 2013. Formålet med forsøket vil være å prøve ut om økonomiske insentiver har effekt når det gjelder å stimulere tiltaksarrangører til innsats som bidrar til at flere med nedsatt arbeidsevne kommer over i arbeid. Departementet vil komme tilbake til forsøket i et eget brev.
- ◆ Det skal igangsettes et utviklingsarbeid for å bedre kvaliteten på de arbeidsrettede tiltakene, herunder definere hva som er god kvalitet i arbeidsrettede tiltak for personer med nedsatt arbeidsevne. Arbeidet skal inkludere en gjennomgang av rutiner for henvisning og oppfølging av tiltaksdeltakere, og rutiner for oppfølging og kontroll av innholdet i og resultater av tiltakene. Arbeidet skal også gi et grunnlag for å utvikle et bedre system for måling av resultatoppnåelsen for de ulike tiltakene.
- ◆ Arbeidsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet ønsker å videreføre og styrke arbeidet med å inkludere mennesker med psykiske problemer i arbeidslivet. Arbeids- og velferdsdirektoratet og Helsedirektoratet vil få felles oppdrag med å utarbeide forslag til tiltak for å nå dette målet. Som en del av dette skal NAV fylke også ta initiativ til å starte et arbeid med å inngå samarbeidsavtaler med aktuelle helseforetak i løpet av 2013. Avtalene bør regulere et forpliktende samarbeid som tar sikte på å kombinere helsemessig behandling og arbeidsrettede tiltak. Departementene vil komme tilbake med en nærmere presisering av oppdraget.

3.1.4 Tiltaksgjennomføring

De arbeidsrettede tiltakene under kap 634, post 76 skal innrettes for å bidra til høyest mulig overgang til arbeid for personer med behov for bistand for å komme i arbeid. Etaten skal vektlegge god planlegging og styring av forvaltningens bruk av arbeidsmarkedstiltak, og tilby tilpasset bistand av god kvalitet i tiltakene. Utviklingen både i antall gjennomførte tiltaksplasser og bruk av midler skal følges tett.

Tiltaksmidlene skal fordeles slik at personer med behov for arbeidsrettet bistand får et godt tilbud tilpasset lokale forhold uavhengig av hvor i landet de bor eller hvilke stønader de mottar. Ungdom, langtidsledige, innvandrere fra land utenfor EØS- området og personer med nedsatt arbeidsevne skal prioriteres ved tildeling av tiltak, jf. punkt 3.1.1 og punkt 3.1.3. Blant personer med nedsatt arbeidsevne skal personer under 30 år, herunder målgruppen for Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne, prioriteres. Innenfor gjeldende rammeverk skal innsatsen videre innrettes mot økt bruk av ordinært arbeidsliv som tiltaksarena. Arbeids- og velferdsetaten skal også sikre at arbeidsmarkedstiltak i tilstrekkelig grad er tilgjengelig for og tilpasset deltakerne på kvalifiseringsprogram og introduksjonsprogram for nyankomne innvandrere.

Tiltaket varig tilrettelagt arbeid skilles i 2013 ut på egen post (kap. 634 post 77) sammen med tiltaket produksjonsverksted. Deltakerne på varig tilrettelagt arbeid skal sikres et godt tilbud.

Styringsparametere:

- ◆ Innenfor tildelt budsjettramme på kap. 634 post 76 skal det gjennomføres om lag 61 500 tiltaksplasser i gjennomsnitt på årsbasis. For å ivareta nødvendig fleksibilitet vil departementet tillate et tiltaksnivå på årsbasis innenfor et intervall på +/- 7 prosent av måltallet på 61 500 plasser. Vi legger til grunn at om lag 16 000 plasser innrettes mot ledige, mens om lag 45 500 tiltaksplasser innrettes mot personer med nedsatt arbeidsevne.
- ◆ Innenfor tildelt budsjettramme på kap. 634 post 77 skal det gjennomføres om lag 9 200 tiltaksplasser i gjennomsnitt på årsbasis.

Rapportering:

- ◆ Arbeids- og velferdsetaten skal rapportere om gjennomføring av arbeidsmarkedstiltakene under kap. 634 post 76 og 77 hver måned, med frist for rapporteringen den 20. påfølgende måned. Rapporteringen må kunne skille mellom ledige og personer med nedsatt arbeidsevne.
- ◆ Arbeids- og velferdsetaten skal rapportere om gjennomføringen av Arbeids- og utdanningsreiser under kap. 634 post 78, herunder antall stønadsmottakere i de ulike fylkene, forbruk og implementering av en landsomfattende, permanent ordning.

Oppdrag:

- ◆ Statistikk med grunnlag i registrering av overgang til jobb mv. (6 mnd og 18 mnd) etter avslutning av arbeidsmarkedstiltak både blant arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeidsevne, skal utarbeides i første halvdel av 2013 og skal rapporteres i 2. og 3. tertialrapport.
- ◆ Arbeids- og velferdsdirektoratet skal i 1. tertialrapport 2013 gi en analyse av hvilke forutsetninger som må på plass for at man skal kunne ta i bruk ordinært arbeidsliv i større

grad enn hva man gjør i dag, innenfor nåværende rammeverk, herunder arbeid med å styrke markedskunnskap, arbeidsgiverkontakt og formidlingsbistand.

3.2 Et inkluderende arbeidsliv.

Arbeids- og velferdsetaten skal bidra i arbeidet med å hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. NAV Arbeidslivssenter har gjennom intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv et viktig oppdrag i å støtte opp under virksomhetenes egen innsats for å forebygge sykefravær og overgang til trygdeordninger. Arbeids- og velferdsetatens innsats skal omfatte både bistand, støtte og veiledning til virksomhetenes forebyggende arbeid, samt veiledning og rådgiving til personer i forbindelse med tilrettelegging for å kunne fortsette i arbeidslivet.

Arbeids- og velferdsetaten skal ha en samlet og integrert innsats for å bidra til å redusere sykefraværet både mot den som er sykmeldt (jf. delmål 3.1.2), mot virksomhetene og mot sykmeldende behandler.

Arbeidslivssentrene skal bidra til at sykmeldte kommer raskere tilbake i arbeid gjennom systemrettet veiledning og bistand mot IA-virksomheter. Departementet legger til grunn at NAV-kontorene har et hovedansvar for planlegging og gjennomføring av dialogmøte 2. Arbeidslivssentrene skal delta på enkelte av disse dialogmøtene.

Arbeidslivssentrene skal gi veiledning og bistand innen alle IA-avtalens operative delmål. Arbeid for å redusere sykefraværet skal fortsatt tillegges vekt, og virksomheter med høyt og/eller stigende sykefravær skal prioriteres i oppfølgingsarbeidet. Arbeidet skal foretas i samarbeid med arbeidsmiljømyndighetene og arbeidslivets parter på regionalt nivå. I 2013 skal delmål 2 i IA-avtalen om å få flere funksjonshemmede i arbeid gis økt oppmerksomhet, jf. også jobbstrategien.

Den etablerte samhandlingen mellom Arbeids- og velferdsetaten, Petroleumstilsynet og Arbeidstilsynet skal nå inngå som en fast del av det løpende arbeidet. Det er særlig viktig å følge opp samhandlingen om forebygging og oppfølging av sykefravær. Arbeids- og velferdsdirektoratet bes å samordne rapportering vedrørende samarbeidet med Petroleumstilsynet og Arbeidstilsynet.

Rapportering:

- ♦ Det skal rapporteres om Arbeidslivssentrenes oppfølging av IA-avtalen (alle delmål). Det skal rapporteres på andel IA-virksomheter av virksomheter totalt (fordelt på næringer) og på andel arbeidstakere som er ansatt i IA-virksomhet av arbeidstakere totalt. Det skal i 1. tertial redegjøres særskilt for erfaringer med og effekten av bruk av tiltak rettet mot IA-virksomhetene og øvrige virkemidler som følger av IA-avtalen, herunder tiltak knyttet til samhandling med fastlegene.

3.3 Virksomheter med ledige jobber får dekket sitt behov for arbeidskraft

Etaten skal ha god kunnskap om arbeidsgiveres behov og om arbeidsmarkedet lokalt, regionalt og nasjonalt slik at det kan legges til rette for effektiv formidling av arbeidskraft. Som ledd i tiltaks- og formidlingsarbeidet skal Arbeids- og velferdsetaten styrke sin arbeidsmarkedskompetanse og øke kontakten med det lokale arbeidsmarkedet og arbeidsgiverne. Arbeidsmarkedsbistand overfor arbeidsgivere skal være en sentral del av etatens arbeid på dette området, og rask og målrettet rekrutteringsbistand skal gis til arbeidsgivere som ber om det.

For å bistå arbeidsgiverne med å fylle ledige stillinger skal etaten mobilisere arbeidskraftsressursene som finnes blant de registrerte ledige og undersysselsatte. Etaten skal videre yte bistand til arbeidsgivere som ønsker å rekruttere utenlandsk arbeidskraft fra EØS-/EFTA-området gjennom EURES, bl.a. gjennom å kunngjøre ledige stillinger samtidig innenlands og i EØS-/EFTA-området. I den grad det er mangel på kvalifisert arbeidskraft, skal etaten også tilrettelegge for at bedrifter og virksomheter kan rekruttere arbeidskraft fra tredjeland på en enkel og effektiv måte når behovet ikke kan dekkes innenlands eller i EØS-/EFTA-området.

Dersom arbeidstakere fra land utenom EØS-/EFTA-området ikke kommer inn under en kvote, skal etaten foreta individuell arbeidsmarkedsmessig vurdering ved arbeidsforholdet. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal fastsette kvoten for sesongarbeid innenfor jordbruks- og skogbruksnæringen og bistå Utlendingsdirektoratet når det gis retningslinjer om ordningen med kvoter.

Arbeids- og velferdsetaten skal videreføre sitt samarbeid med servicesentrene for utenlandske arbeidstakere i Oslo, Kirkenes og Stavanger ut fra lokale behov og med lokale tilpasninger.

Styringsparameter:

- ◆ Andel stillinger meldt til Arbeids- og velferdsetaten med tilvisning skal være minst 90 pst.
- ◆ Andel virksomheter som har fått arbeidsmarkedsbistand fra NAV.

Rapportering:

- ◆ Det skal redegjøres for arbeidet med å styrke etatens markedskunnskap, arbeidsgiverkontakt og formidlingsbistand.
- ◆ Det skal rapporteres på andel stillinger meldt til Arbeids- og velferdsetaten av tilgang stillinger totalt.
- ◆ Det skal gis en oppsummering av bistanden gitt av EURES. Oppsummeringen skal bl.a. baseres på antallet arbeidsgivere som har fått rekrutteringstjenester og anslag på omfanget av rekrutterte arbeidstakere fra utlandet.

Oppdrag:

- ♦ Som oppfølging av St.meld. nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring har Arbeids- og velferdsdirektoratet etablert et samarbeid med berørte underliggende etater og instanser knyttet til en nettveiviser rettet mot arbeidsinnvandring og tjenesteimport. Nettveiviseren skal være operativ innen utgangen av første halvår 2013 og det skal rapporteres på gjennomføringen av forsøket.
- ♦ Som oppfølging av St. meld. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring har Arbeids- og velferdsdirektoratet etablert et pilotprosjekt knyttet til arbeidsinnvandring fra tredjeland ved utenriksstasjonene i Murmansk og New Dehli. Pilotprosjektet skal være operativ innen utgangen av første halvår 2013 og det skal rapporteres på gjennomføringen av forsøket.

3.4 Bidra til at personer med nedsatt funksjonsevne kan ha en aktiv hverdag

Hjelpemiddelsentralene og bilsentrene yter tjenester til ulike brukergrupper med høyst forskjellige behov, avhengig av type og grad av funksjonsnedsettelse, alder, levekår og oppfølgingsbehov. Arbeids- og velferdsetaten har det overordnede ansvaret for forvaltning av de fleste hjelpemidler for personer med varige funksjonsnedsettelser.

Det skjer en rask utvikling hva gjelder tilgjengelige produkter og hjelpemidler på dette feltet. Arbeids- og velferdsdirektoratet forventes å bidra med innspill til departementet i den videre utviklingen av hjelpemiddelområdet, herunder bruk av ny teknologi.

Arbeids- og velferdsetaten skal sørge for at personer med redusert funksjonsevne får rett hjelpemiddel og nødvendig tilpasning av hjelpemidlet innen rimelig tid. Hjelpemidler til barn og unge skal prioriteres. Det gjelder også hjelpemidler til arbeid og utdanning. Vi viser nærmere til omtale av saksbehandlingstider under delmål 8.

Departementet viser til at ansvaret for behandlingshjelpemidler ble overført til de regionale helseforetakene fra 1. januar 2013. Endringen innebærer at behandlingshjelpemidler ikke lenger er stønadsberettiget i folketrygden. Spesialisthelsetjenesten vurderer heretter hvilke behandlingshjelpemidler det skal gis stønad til for den enkelte pasient. Departementet ber om at direktoratet informerer etaten og brukere om endringene og foretar nødvendige tilpasninger i rundskriv, herunder vedlegg til § 10-7.

Rapportering:

- ♦ Det skal redegjøres for hjelpemiddelforvaltningens arbeid, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak.
- ♦ Det skal i årsrapporten gis en redegjørelse for hjelpemiddelforvaltningens innsats med hensyn til kompetanse-, rådgivnings- og veiledningsoppgavene overfor brukere og samarbeidspartnere.
- ♦ Det skal 1. tertial gis en redegjørelse for hvordan organiseringen på bilområdet fungerer.
- ♦ Det skal 1. tertial gis en redegjørelse for hvordan tolketjenestene er gjennomført. Dette omfatter bl.a. en beskrivelse av andel gjennomførte oppdrag i forhold til bestilte oppdrag. Eventuelle utviklingsoppgaver bes omtalt og effekten av disse skal vurderes.

- ♦ Det skal 1.tertial gis en redegjørelse for:
 - ↯ prøveprosjekt Servicehund, basert på data og erfaringer fra 2012
 - ↯ effektene av at stønad til innkjøp av standard datautstyr ble avvirket fra 1. juli 2010, basert på data og erfaringer fra 2012
 - ↯ konsekvenser av fjerning av ordinært utstyr til bruk i husholdningen og til lek, trening og stimulering, basert på data og erfaringer fra 2012.

3.5 Et økonomisk og sosialt bærekraftig pensjonssystem

Arbeids- og velferdsdirektoratet har et hovedansvar for å forvalte regelverket for alderspensjon på en god måte. I 2013 og fremover skal det fortsatt være en sentral oppgave for etaten å gi god informasjon om pensjonssystemet og pensjonsreformen. Den enkelte skal få best mulig oversikt over sine opptjente pensjonsrettigheter, og rett pensjon skal utbetales til rett tid. Vi viser til nærmere omtale under delmålene 3.7-3.9.

Departementet viser videre til nytt regelverk for tilskudd til pensjonistenes organisasjoner. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal informere om nytt regelverk på området og forestå saksbehandling.

For å belyse virkningene av pensjonsreformen, har departementet behov for statistikkrapportering fra direktoratet, jf. vedlegg 3. Det forutsettes at direktoratet bidrar til å videreutvikle rapporteringen i samråd med departementet. Direktoratet må også være forberedt på å bidra med statistikk mv. til evalueringen av pensjonsreformen, og eventuelle andre prosjekter på pensjonsområdet.

Departementet ber om å bli varslet i forkant når direktoratet publiserer ny statistikk om alderspensjon på www.nav.no slik at departementet til en hver tid er godt kjent med den seneste utviklingen på pensjonsområdet, herunder utviklingen i antall tidlig pensjonister mv.

Rapportering:

- ♦ Det skal redegjøres for tilstand og utviklingstrekk på pensjonsområdet, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak.
- ♦ Det skal rapporteres om resultatene fra spørreundersøkelsen om uttak av tidligpensjon innen 1. juni 2013.
- ♦ Det skal rapporteres på fordeling av tilskudd til pensjonistenes organisasjoner innen 1. august 2013.

3.6 Bedre levekårene for de vanskeligst stilte

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal innenfor sitt ansvarsområde bidra til Regjeringens arbeid med å redusere ulikheter i levekår, utjevne økonomiske og sosiale forskjeller og bekjempe fattigdom i tråd med bl.a. Meld. St. 30 (2010-2011) Fordelingsmeldingen og Handlingsplan mot fattigdom. Direktoratets bidrag til dette arbeidet omfatter innsats innenfor alle hovedmål og må sees i sammenheng med de øvrige delmål i tildelingsbrevet.

Direktoratets ansvar på dette området omfatter følgende løpende oppgaver:

- ♦ tolke og forvalte lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen på vegne av departementet, informere, gi råd og veiledning, revidere og utvikle rundskriv
- ♦ vurdere forhold som påvirker levekår og utviklingen i de sosiale tjenestene i og utenfor arbeids- og velferdsforvaltningen, gi råd og veiledning om strategier og tiltak overfor sentrale myndigheter, kommuner, fylkeskommuner, frivillige organisasjoner og befolkningen, samt sammenstille kunnskap og erfaringer i faglige spørsmål og opptre nasjonalt normerende
- ♦ iverksette og følge opp regjeringens planer og tiltak på sosial- og levekårsområdet og se disse i sammenheng
- ♦ utarbeide utkast til embetsoppdrag til fylkesmannen knyttet til oppgaver på Arbeidsdepartementets område
- ♦ være klageinstans for vedtak der Fylkesmannen er førsteinstans i behandlingen av saker som gjelder forskerinnsyn i taushetsbelagt materiale.

Direktoratet skal følge opp og gi råd og veiledning til fylkesmenn og kommuner om forhold som avdekkes av Helsetilsynet ved landsomfattende tilsyn og på andre måter, som har betydning for levekårsområdet.

Direktoratet skal legge vekt på godt samarbeid med Fylkesmannen, fagdirektorater, kommuner, representanter for kommunesektoren, frivillige organisasjoner og brukerorganisasjoner mv. Direktoratet skal på ansvarsområdet levekår og sosiale tjenester iverksette tiltak for å underbygge et aktivt kommunalt medeierskap i partnerskapet, jf. avsnitt 3.9.3.

Særskilte oppgaver og prioriteringer i 2013

Direktoratet skal ha god faglig kompetanse på sosial- og levekårsområdet. Direktoratet skal styrke sitt fagansvar gjennom å bidra til å videreutvikle og formidle statistikk og indikatorer for tilstandsbeskrivelser på området fattigdom og sosial eksklusjon, herunder den årlige sosiale rapporteringen fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Direktoratet skal følge utviklingen i antall mottakere av og utgifter til økonomisk og analysere utviklingen i langtidsmottak av sosialhjelp sett i sammenheng med andre ordninger og ytelser og i lys av utviklingen på arbeidsmarkedet. Analysen skal inngå i den årlige rapporten for fattigdomsfeltet.

Direktoratet skal sikre god tjenesteforankring av sitt rundskriv til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen gjennom å gi opplæring i rundskrivet til ledere, ansatte og samarbeidspartnere.

Inkludering av parametere på kommunale ansvarsområder i målekortene som benyttes i NAV-kontorene, kan være et viktig bidrag til utvikling av partnerskapet mellom stat og kommune.

Direktoratet skal gjennomføre en ny femårig satsing, Praksis- og kunnskapsutvikling i NAV-kontorene, som skal bygge videre på erfaringene fra HUSK- forsøket med særlig vekt på firepartssamarbeid mellom forskning, utdanning, praksis og brukere. Hovedformålet er å bidra til god kompetanse og kvalitet i det samlede tjenestetilbudet i NAV-kontorene. NAV-kontorenes oppfølging av personer med sammensatte behov skal ha et særskilt fokus, og satsingen skal bidra til at disse mottar helhetlig bistand med inkludering i arbeid og samfunnsliv som mål.

Direktoratet har et særlig ansvar for kompetanseutvikling, utvikling av arbeidsmetoder og å bidra til gode saksbehandlingsrutiner i arbeidet med kvalifiseringsprogrammet. Tiltak for å sikre at alle i målgruppen for kvalifiseringsprogrammet blir vurdert for deltakelse og at de som fyller vilkårene etter loven får et tilbud om et individuelt tilrettelagt arbeidsrettet

program, skal prioriteres i 2013. Direktoratet skal videre vektlegge tiltak for å øke kunnskapen om deltakernes situasjon over lengre tid etter gjennomført program, både de med overgang til arbeid eller et løp med arbeid som mål og de som ikke klarer å nyttiggjøre seg av programmet.

Midler til å finansiere kompetanseveiledere som gir råd og veiledning om kvalifiseringsprogrammet, samt midler til dekning av enkelte utgifter til drift av Fylkesmannens kompetanse- og kvalitetstiltak overfor kommuner på fagområdet for øvrig, er tidligere bevilget over kap. 621, post 63. Midlene til tiltakene videreføres på kap. 621, post 21 f.o.m. 2013.

Direktoratet skal bidra til å forebygge og redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier, bl.a. gjennom forvaltning av tilskudd til tiltak mot barnefattigdom. Tilskuddsmidlene skal brukes til å stimulere kommunene til en helhetlig og samordnet innsats for forebygging og bekjempelse av fattigdom blant barn og unge. Direktoratet skal legge vekt på kunnskapsformidling og erfaringsspredning i 2013. Tiltak for barn og unge med foreldre som deltar i kvalifiseringsprogram med sikte på å komme i arbeid er et av områdene som skal prioriteres. Tilskudd til ferie og aktivitetstilbud i skolens ferier til barn og deres familier skal gis økt prioritet innenfor tilskuddsordningen i 2013. Direktoratet skal arbeide for å øke kunnskapen om sosiale tjenester og hvordan bestemmelsene i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen kan anvendes og bidra til å forebygge og redusere fattigdom blant barn og unge.

I Prop. 1 S (2012-2013) for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, som forvalter tilskuddsordningen Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, står det at det er et mål at det skal bli enklere for søkerne å få en helhetlig oversikt over statlige tilskuddsordninger og satsinger som gjelder tiltak mot barnefattigdom. Direktoratet må være forberedt på å få oppdrag om å bidra i et eventuelt slikt arbeid.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal videreføre utviklingsarbeidet overfor barn og unge i risikosoner. Et utviklingsområde er samordning av tjenester og tiltak mellom NAV-kontor, videregående opplæring, Oppfølgingstjenesten og andre kommunale tjenester. Erfaringene fra utviklingsarbeidet skal benyttes inn i satsingen for å øke gjennomføringen i videregående opplæring, Ny GIV. Direktoratet skal arbeide for å understøtte gjennomføring i videregående opplæring ved å øke kunnskap om og kompetanse i bruk av kommunale sosiale tjenester overfor ungdom hos veiledere i NAV-kontorene. Det skal legges vekt på å dokumentere og formidle erfaringer fra utviklingsprosjektene.

Direktoratet skal gjennom forvaltningen av tilskudd til boligsosialt arbeid og andre relevante tiltak, bidra i arbeidet med å forebygge og bekjempe bostedsløshet. Direktoratet skal også i 2013 ha fokus på boligsosialt arbeid rettet mot ungdom og unge voksne. Direktoratet må være forberedt på å få oppdrag om å bidra i arbeidet med oppfølging av stortingsmelding om boligpolitikken.

Direktoratet skal fortsatt arbeide for å høyne kompetansen, kvaliteten og tilgjengeligheten i tilbudet om økonomi- og gjeldsrådgivning i kommunene.

Direktoratet skal i samarbeid med departementet arbeide videre med ordninger som sikrer at innsatte i kriminalomsorgens institusjoner får tilgang på tjenester fra arbeids- og velferdsforvaltningen i henhold til sine rettigheter. Forsøket med tettere individuell oppfølging fra fengsel til kvalifiseringsprogram avsluttes i 2012. Med utgangspunkt i erfaringene fra forsøket skal direktoratet arbeide videre med nasjonal implementering av

modeller og rutiner for lokalt samarbeid. Det er en forutsetning at midlene skal gå til tiltak i kommunene.

Direktoratet skal bidra til at NAV-kontorene har den nødvendige kompetansen om særlige problemer og behov relatert til henvendelser fra personer som er utsatt for vold i nære relasjoner. Direktoratet skal delta i nasjonalt kompetanseteam mot tvangsekteskap.

Direktoratet skal oppsummere evalueringen av NAV Grünerløkka og Bergen kommune sitt arbeid med ofre for menneskehandel og fremme forslag for departementet til eventuelle endringer i regelverk eller rutiner.

Direktoratet skal, gjennom forvaltning av tilskudd og på annen måte, legge til rette for frivillig arbeid og samarbeid med frivillig sektor om oppfølgings- og hjelpetiltak overfor vanskeligstilte, og for innsats i regi av egenorganiserte som arbeider mot fattigdom.

Direktoratet bes vurdere behovet for utvidet assistanse til egenorganiserte når det gjelder budsjettering og regnskapsførsel, samt utarbeide et forslag til hvordan dette kan gjennomføres.

Direktoratet skal bidra til utvikling av sosialt entreprenørskap som virkemiddel i innsatsen mot fattigdom gjennom forvaltning av tilskudd til dette formålet. Direktoratet må være forberedt på eventuelle oppdrag som ledd i oppfølging av nordisk seminar om sosialt entreprenørskap. Det er videre ønskelig å få mer kunnskap om aktørene som søker om tilskudd og hvilke forhold som bidrar til å fremme utviklingen av sosialt entreprenørskap. Departementet vil ta initiativ til et eget møte for å konkretisere nærmere et oppdrag knyttet til dette.

Direktoratet må være forberedt på tilleggsbestillinger og et eventuelt oppfølgingsarbeid knyttet til gjennomgangen av hvordan man ved bruk av statlige tilskudd kan stimulere til helhetlig innsats og planarbeid mot fattigdom lokalt. Oppdraget vil eventuelt bli konkretisert i eget brev til direktoratet.

Rapportering:

- ◆ Direktoratet skal redegjøre for gjennomførte tiltak under dette delmålet, inkludert en vurdering av resultater og utfordringer. Det skal rapporteres om gjennomføringen av KVP, herunder redegjøre for deltakelse i statlige arbeidsmarkedstiltak i regi av Arbeids- og velferdsetaten. Krav og opplegg for rapportering på kvalifiseringsprogrammet blir ytterligere konkretisert i eget brev til direktoratet.
- ◆ Direktoratet skal levere utkast til rapport om tilstand og utviklingstrekk samt utfordringer for NAV på fattigdomsfeltet til departementet ultimo juni. Endelig rapport skal legges fram sammen med virksomhetsrapporten for 2. tertial.
- ◆ Direktoratet skal sammen med virksomhetsrapporten for 2. tertial redegjøre for arbeidet med å styrke sin kunnskaps- og analysefunksjon på feltet sosiale tjenester, levekår og fattigdom.

Oppdrag:

- ◆ Direktoratet skal i 2013 igangsette et utviklingsarbeid som skal styrke fokuset på mål- og resultatoppnåelsen av direktoratets arbeid på området. Arbeidet skal gjennomføres i nært samarbeid med departementet, og ferdigstilles i 2013 med tanke på å etablere

blant annet konkrete styringsparametre og rapporteringskrav som kan innarbeides i tildelingsbrevet for 2014. Vi vil komme nærmere tilbake til rammene for oppdraget.

- ◆ Direktoratet skal gjennomføre et oppfølgingsarbeid knyttet til rapportering på kvalifiseringsprogram og økonomisk sosialhjelp.

3.7 Tjenester og informasjon tilpasset brukernes behov

Arbeids- og velferdsforvaltningens brukere skal bli møtt med service og respekt, god informasjon og tilgjengelighet. Det skal legges vekt på å gi et likeverdig tilbud til alle, uavhengig av brukernes bakgrunn. Mangfoldsperspektivet skal ivaretas i møte med brukerne og i utformingen av publikumsrettete tjenester.

3.7.1 Informasjon og tilgjengelighet

I arbeidet for å nå målet om god informasjon og tilgjengelighet, skal Arbeids- og velferdsetaten fortsatt legge vekt på gode muligheter for elektronisk informasjon og kommunikasjon. Etaten skal motivere og veilede brukerne til å benytte selvbetjeningsløsningene på nav.no. De som ikke kan eller vil benytte netjtjenester, skal få tilsvarende informasjon ved å henvende seg til Arbeids- og velferdsetaten.

Telefoni skal være preget av tilgjengelighet, service og god informasjon. Etaten skal fortsette arbeidet med å sikre god tilgjengelighet og kvalitet i telefonikanalen. I arbeidet med å fremme bedre publikumskontakt skal det være enkelt for brukere som ikke har mottatt tjenester innenfor rimelig tid eller av god kvalitet å fremme klager. Behandlingen av serviceklagene skal inngå som en del av etatens kontinuerlige forbedringsarbeid.

Arbeidet med å sikre at etatens informasjonsmaterieell, skjemaer, vedtak mv. er utformet på et klart og forståelig språk for brukerne, skal stå sentralt også i 2013.

Etaten skal fortsette arbeidet med å gi god informasjon til arbeidsgivere, arbeidstakere og sykmeldere om rettigheter og plikter i sykefraværsarbeidet slik at de ulike aktørenes oppgaver i sykefraværsarbeidet kan løses som forutsatt.

Etaten skal gi tilstrekkelig informasjon og veiledning om pensjon blant annet slik at den enkelte skal kunne ta beslutninger tilpasset egne behov. Som den største og viktigste pensjonsleverandøren skal Arbeids- og velferdsdirektoratet samhandle med andre pensjonsleverandører for å bidra til at brukerne får best mulig veiledning om sine samlede pensjonsrettigheter.

Det skal informeres godt om fedres rettigheter i foreldrepengeordningen, herunder informasjon om søknadsfrister mv. for utsettelse av foreldrepengeuttak.

Arbeids- og velferdsetaten skal ha oppmerksomhet rettet mot behovet for oversetting av sentral informasjon og bruk av tolk, herunder for fremmedspråklige og døve. Arbeids- og velferdsetaten skal fortsette å følge opp tiltakene som fremgår av handlingsplan for samiske språk.

I samarbeid med kommunene skal det fortsatt arbeides for å sikre at NAV-kontorene ivaretar hensynet til taushetsplikt på en god måte og at arbeids- og velferdsforvaltningens lokaler er tilgjengelige for brukerne uavhengig av funksjonsevne, og. jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 7 og § 13.

Etaten skal sørge for å være tilgjengelig for og yte lovpålagte tjenester til brukere som ikke uten videre er i stand til å nå sitt lokale NAV- kontor. Videre skal etaten gi god service til brukere som bor eller har rettigheter i utlandet.

Til orientering skal det gjennomføres et toårig forsøk ved tre fylkesmannsembeter som skal bedre rettssikkerhet og service overfor brukere av lovpålagte kommunale oppgaver.

Styringsparameter:

- ◆ Andel brukere som opplever god service på telefon.

Rapportering:

- ◆ Det skal rapporteres om status på telefoniområdet, bruk av nav.no og selvbetjeningsløsninger, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak.
- ◆ Det skal i årsrapporten redegjøres for tiltak for å gi god informasjon til brukerne.
- ◆ Det skal i årsrapporten redegjøres for status for serviceklageordningen, herunder ordningens omfang.
- ◆ Direktoratet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan det arbeides med å sikre at hensynet til taushetsplikt i NAV-kontorene ivaretas og at lokalene er tilgjengelige for brukere med redusert funksjonsevne.
- ◆ Det skal i årsrapporten redegjøres for arbeidet knyttet til målet om å gi et likeverdig tilbud til alle, uavhengig av brukernes bakgrunn (etatens iverksettelse av mangfoldperspektivet), herunder universell utforming av NAV-kontoret og tilrettelegging for kommunikasjon på ulike språk overfor brukerne.

3.7.2 Brukertilfredshet

Arbeids- og velferdsetaten skal legge vekt på å møte brukerne med god, helhetlig service og behandle brukerne med respekt. Arbeidsgivere skal få god service av Arbeids- og velferdsetaten.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal gjennomføre årlige personbrukerundersøkelser hvor et representativt utvalg av etatens brukere inngår. I tillegg skal det gjennomføres utvalgte spesialundersøkelser. I samiske områder skal det jevnlig gjennomføres lokale brukerundersøkelser. Direktoratet må vurdere hyppighet og omfang av disse ut fra behov lokalt.

Det skal også gjennomføres en årlig brukerundersøkelse blant arbeidsgivere.

Resultatene fra brukerundersøkelsene og erfaringer fra oppfølgingen av serviceklagene skal bidra til det systematiske kvalitetsarbeidet i etaten, herunder bedre og mer effektiv service til brukerne.

Styringsparameter:

- ◆ Andelen brukere som er fornøyd med helhetlig service og andelen brukere som opplever å bli møtt med respekt.

- ◆ Andelen arbeidsgivere som er fornøyd med helhetlig service.

Rapportering:

- ◆ Det skal rapporteres om resultatene fra etatens brukerundersøkelser, inkludert en vurdering av utfordringer og eventuelle tiltak.

3.7.3 Brukermedvirkning

Arbeids- og velferdsforvaltningen skal ivareta både individbasert og systembasert brukermedvirkning.

Arbeids- og velferdsetaten skal sørge for at representanter for personbrukerne får mulighet til å uttale seg i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av etatens tjenester. God og åpen dialog og samhandling i brukerrådene er bl.a. viktig for å oppnå god kvalitet i tjenesteytingen. Mange NAV-kontor har ikke lokale brukerråd, jf. Dok 3:16 (2011-2012). Direktoratet skal arbeide for at erfaringer fra de NAV-kontorene som har brukerråd kan spres til NAV-kontor uten brukerråd.

Hva gjelder brukermedvirkning på individnivå, vises det til nærmere omtale av delmål 1 og 2 og rapporteringskravet knyttet til brukerundersøkelsene i punktet ovenfor.

Rapportering:

- ◆ Det skal i årsrapporten redegjøres for arbeidet med brukermedvirkning på systemnivå.

3.8 Rett stønad til rett tid

Arbeids- og velferdsetaten skal sikre den enkeltes rettigheter gjennom forvaltning av trygdelovene og andre sosiale overføringsordninger på en god og effektiv måte. Det skal legges vekt på å sikre enhetlig forvaltningspraksis i etaten.

3.8.1 Utbetaling av ytelser til rett tid

Arbeids- og velferdsetaten skal i sitt arbeid legge vekt på at brukere får utbetalt ytelsen til rett tid. Arbeids- og velferdsetaten skal videre sikre at personer ikke blir stående uten ytelse til livsopphold ved overgang fra en ytelse til en annen. Revurdering av ytelser skal starte i god tid før stønadstidens utløp for å hindre stans av ytelse når vilkårene for fortsatt ytelse er oppfylt.

Etaten skal arbeide målrettet for å overholde etatens interne krav til saksbehandlingstider. Direktoratet må arbeide for å motvirke reduksjon i produksjonen som følge av spesialisering og IKT- modernisering.

Styringsparametere:

- ◆ Andel saker som behandles innen normert tid.

- ♦ Antall saker over ytre grense.
- ♦ Andel alderspensjonister som har søkt innen tre måneder før ønsket uttaksdato, og som får utbetaling i uttaksmåned.
- ♦ Andel dagpengekrav som anvises innen 21 dager.
- ♦ Det skal gis en vurdering av utviklingen i saksbehandlingstid for sykepengesaker.

Rapportering:

- ♦ Det skal redegjøres for utviklingen i saksbehandlingstid for de mest sentrale ytelsene, samt antall saker til behandling totalt og for de mest sentrale ytelsene, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak.
- ♦ Det skal gis en vurdering av utviklingen i saksbehandlingstid ved NAV Internasjonalt, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak.

3.8.2 Sikre rett ytelse – intern kontroll i ytelsesforvaltningen

Forvaltningen av folketrygdens ytelser skal være i samsvar med gjeldende regelverk. Arbeids- og velferdsetaten skal videreføre det systematiske arbeidet med å bedre kvaliteten i ytelsesforvaltningen slik at det kan dokumenteres at den enkelte både har fått rett ytelse og riktig beløp. Det skal legges vekt på å sikre god balanse mellom hensynet til kvalitet og kontroll mot hensynet til rask saksbehandling og utbetaling av ytelser.

Kontrollstrategien danner utgangspunkt for etatens systematiske og langsiktige utvikling av god intern kontroll, jf. også omtalen under delmål 9.

Utvikling og implementering av manuelle eller automatiske nøkkelkontroller i alle vesentlige stønadsprosesser er et sentralt virkemiddel for styrket intern kontroll. Nøkkelkontrollene skal sikre at de etablerte kontrollmålene blir dekket i alle vesentlige stønadsprosesser. Intern kontroll i stønadsprosessene skal oppdateres løpende når det skjer endringer i regelverk som er av betydning, når det skjer endringer i systemstøtte som er av betydning og/eller det er foretatt risikovurderinger som viser at etablert kontroll ikke reduserer risiko for feil i tilstrekkelig grad. Det forutsettes at etablerte nøkkelkontroller etterlevs.

Arbeids- og velferdsetaten skal fortsette arbeidet med å utvikle et system som gjør det mulig å måle og rapportere kvalitet i ytelsesforvaltningen, herunder etablere kvalitetsindikatorer og fastsette kvalitetsmål. Direktoratet skal gjennomføre kvalitetsmålinger på vesentlige ytelsesområder i henhold til planlagt omfang og frekvens. Arbeidsdepartementet forutsetter at kvalitetssvikt som avdekkes i enkeltsaker rettes opp, og at resultatinformasjonen brukes til å identifisere og vurdere forbedringstiltak på det aktuelle ytelsesområdet.

Arbeids- og velferdsetaten skal i samarbeid med Pensjonstrygden for sjømenn ha hensiktsmessige rutiner for god samhandling og informasjonsutveking mellom etatene for å sikre korrekt utbetaling til rett tid. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal ta nødvendige initiativ for å sikre at etablerte rutiner er av tilfredsstillende kvalitet.

Arbeids- og velferdsetaten utbetaler pensjon på oppdrag fra Statens pensjonskasse (SPK) og Pensjonstrygden for sjømenn (PTS), for PTS foreløpig fram til 1. juli 2013. Arbeids- og velferdsdirektoratet oversender avregningsreturer som viser gjennomførte pensjonsutbetalinger. Det bes om at Arbeids- og velferdsdirektoratet har god dialog og

kontakt med SPK og PTS om oppfølging og avstemming av avregningsreturer og rapporterer på status for dette i 2. tertial.

Rapportering:

- ♦ Viser til rapporteringspunktene under punkt 3.9.8 under delmål 3.9.
- ♦ Det skal i 2. tertial redegjøres for status i arbeidet med oppfølging og avstemming av avregningsreturer i gjennomførte pensjonsutbetalinger på oppdrag fra SPK og PTS.
- ♦ Det skal redegjøres for klagesaksbehandlingen i forvaltningen og klageinstansen.

3.8.3 Ytelser til revurdering og effektiv innkreving

Arbeids- og velferdsetaten har en stor tilstrømming og en betydelig beholdning av saker til revurdering. En del av disse er feilutbetalinger med vedtak om tilbakekreving.

Arbeids- og velferdsetaten skal ha en helhetlig og målrettet innsats for å kunne forebygge, avdekke og følge opp feilutbetalinger. Etatens arbeid med etablering av et kvalitetssystem, intern kontroll for ytelsesforvaltningen og IKT-moderniseringen er viktige elementer i denne sammenheng.

Arbeids- og velferdsetaten skal fortsette arbeidet med å bedre forvaltningen av ytelser til revurdering gjennom å tilstrebe en mer effektiv og enhetlig saksbehandling. Etaten skal forbedre restansesituasjonen og jobbe mot å nå interne målkrav om saksbeholdning. For å redusere tap grunnet foreldelse av tilbakekrevings saker, skal etaten prioritere de største sakene. Det skal være en effektiv innkreving av saker som er oversendt til NAV Innkreving, samt avslutning av saker som er foreldet. En andel av ytelsene til revurdering vil dreie seg om trygdemisbruk, jf. også punkt 3.8.4.

Rapportering:

- ♦ Det skal redegjøres for arbeidet med å forbedre forvaltningen av ytelser til revurdering, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak. I redegjørelsen må det også rapporteres på status i forhold til beholdning av saker og beløp til revurdering. I årsrapporten skal det gis en risikovurdering i forhold til området, og en vurdering av de største utfordringene på området.
- ♦ I årsrapporten skal det redegjøres for utviklingen i bidragsgjeld. Det skal redegjøres for innkrevingsresultatene og for utviklingen i uerholdelig gjeld. Det bes videre redegjøres nærmere for hva som gjøres i de misligholdssaker som ikke lar seg løse maskinelt.
- ♦ I årsrapporten skal det redegjøres for antall saker og beløp som overføres til innkrevingsentralen, og for resultater og utfordringer i innkrevingsarbeidet.

3.8.4 Avdekke og forebygge trygdesvindel. Handlingsplan mot økonomisk kriminalitet.

Arbeids- og velferdsetaten skal arbeide med sikte på å avdekke og forebygge trygdesvindel. Arbeidet skal ha et helhetlig og bredt perspektiv.

Det skal gjennomføres risikoanalyser for å identifisere områder som er særlig utsatt for trygdesvindel herunder stønadsordninger, næringer/bransjer m.v. Behovet for nye eller supplerende virkemidler skal vurderes. Samarbeidet med andre relevante aktører skal videreføres og utvikles. I innretningen av arbeidet med anmeldelser av trygdesvindel skal det fortsatt legges vekt på prioritering av saker med større beløp.

Tidlig i 2013 vil Proba legge fram en utredning om svindel med folketrygdeytelser. Med utgangspunkt i utredningens funn skal det redegjøres for strategier og tiltak som vil kunne bidra til en effektivisering av arbeidet med å avdekke og forebygge trygdesvindel.

Departementet skal få oversendt statistikk over trygdesvindel i god tid før offentliggjøring.

Regjeringen har utarbeidet en egen handlingsplan mot økonomisk kriminalitet. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal følge opp enkelte av tiltakene i handlingsplanen. Det vises til brev av 9. januar 2013.

Rapportering:

- ♦ I årsrapporten skal det gis en samlet redegjørelse for arbeidet mot trygdesvindel og resultater av arbeidet.
- ♦ I årsrapporten skal det redegjøres for status og utfordringer for de enkelte tiltakene som direktoratet skal følge opp i regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet.

Oppdrag:

- ♦ Som ledd i en overordnet vurdering av arbeidet med å forebygge og avdekke trygdesvindel skal Arbeids- og velferdsdirektoratet redegjøre for status for etatens arbeid med trygdesvindel, samt vurdere hvordan det videre arbeidet kan legges opp for i større grad å avdekke svindel og for å redusere risiko for svindel, herunder samarbeid med andre myndigheter og aktører. Direktoratets redegjørelse skal blant annet baseres på rapportene fra Proba. Redegjørelsen skal foreligge innen 1. april 2013.

3.9 Effektiv forvaltning

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal arbeide for å utvikle en effektiv forvaltning som kan møte brukerne med en helhetlig innsats der virkemidler, aktiviteter og ytelser gis etter en individuell vurdering. Dette krever utvikling og løpende forbedringsarbeid på alle nivåer i etaten og ved NAV-kontorene. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal i dette arbeidet også sørge for at større initiativer for utvikling og forbedring inngår i en langsiktig strategi basert på resultater, utfordringer og overordnede prioriteringer.

Virksomhetsstrategien for Arbeids- og velferdsetaten identifiserer valgte innsatsområder frem mot 2020, og danner et godt grunnlag for videre dialog med departementet om utfordringer og prioriteringer på kort og lang sikt.

3.9.1 Plan for utvikling av oppfølgingsarbeidet

Ulike oppfølgingstiltak for personer som er i ferd med å falle ut av eller allerede står utenfor arbeidsmarkedet, er en vesentlig satsning i målet om arbeid og aktivitet. Oppfølging fra arbeids- og velferdsforvaltningen skal forebygge overgang til ytelses- og bidra til å styrke den enkeltes muligheter til å skaffe seg varig fotfeste på arbeidsmarkedet.

Arbeids- og velferdsforvaltningen disponerer en rekke tiltak som retter seg mot utsatte grupper og/eller personer med nedsatt arbeidsevne og behov for individuell bistand. Arbeids- og velferdsetaten har en krevende oppgave med å videreutvikle oppfølgingsarbeidet og benytte virkemiddelapparatet formåls effektivt for å nå de ambisiøse målene som ligger til grunn for NAV-reformen og politikken på området.

Som for ytelsesforvaltningen, vil også forbedringer i oppfølgingsarbeidet måtte skje gradvis over flere år. Arbeidet må derfor gjennomføres planmessig med særskilte innsatsområder på kort og noe lengre sikt. Arbeids- og velferdsetaten skal derfor i løpet av 2013 konkretisere virksomhetsstrategien i en langsiktig plan for å forbedre måloppnåelsen i oppfølgingsarbeidet.

Rapportering:

- ♦ Det skal i virksomhetsrapporten for 1. tertial redegjøres for det planmessige arbeidet med å forbedre oppfølgingsarbeidet i arbeids- og velferdsforvaltningen.

3.9.2 Utvikling av partnerskapet

NAV-kontorene har en sentral rolle i etatens arbeid med oppfølging for arbeid og aktivitet. Et godt samarbeid mellom stat og kommune i NAV-kontorene og mellom arbeids- og velferdsforvaltningen lokalt og relevante kommunale tjenester utenfor NAV-kontorene, er viktig for å styrke arbeidsdeltakelsen for personer med særlig behov for bistand til å komme i arbeid. Arbeidsdepartementet og KS inngikk sommeren 2012 en utviklingsavtale om partnerskapet. Den peker på områder som er viktige for å videreutvikle partnerskapet. Etaten skal videreføre arbeidet med å utvikle partnerskapet slik at mulighetene som ligger i et velfungerende kommune-stat samarbeid på velferdsområdet utnyttes. Det er viktig at etaten på alle nivåer bidrar til at samhandlingsreformen og NAV-reformen ses i sammenheng. Et fokus på sammenhengen mellom arbeid og helse, ikke minst i det forebyggende arbeidet, vil kunne bidra til å nå målene for begge disse reformene.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal gjennom sitt ansvar for levekår og sosiale tjenester og gjennom Arbeids- og velferdsetaten legge til rette for å videreutvikle samarbeidet i NAV-kontorene, jf. delmål 3.6. Det forutsettes at det i tillegg til samarbeidet i den enkelte kommune er en hensiktsmessig kontakt med KS både sentralt og på fylkesnivå om forhold av betydning for samarbeidet i NAV-kontorene.

Samarbeidet i NAV-kontorene viser i dag en stor variasjon både i formell organisering (ledermodell, kommunale tjenester, interkommunalt samarbeid, tjenesteområder) og i den praktiske organiseringen av arbeidet i kontorene. Videre er det en stor variasjon i størrelsen på NAV-kontorene. I en videreutvikling av samarbeidet i NAV-kontorene må direktoratet systematisk bygge på egne erfaringer, kommunenes erfaringer og funn i ulike evalueringer som gjennomføres.

Rapportering:

- ♦ Det skal i årsrapporten gis en særskilt redegjørelse for etatens arbeid med å videreutvikle partnerskapet og samarbeidet i NAV-kontorene.

3.9.3 Kompetanseutvikling

Høy og riktig kompetanse er en forutsetning for å løse arbeids- og velferdsforvaltningens oppgaver godt. Det skal arbeides systematisk for å sikre tilgang til nødvendig kompetanse, og videreutvikle og styrke eksisterende kompetanse innen en rekke av etatens kjerneområder. I kompetansearbeidet skal det legges vekt på å utnytte mulighetene i det statlig-kommunale samarbeidet i NAV-kontoret.

Etatens kompetansestrategi er et viktig grunnlag for å bidra til at den systematiske kompetanseutviklingen støtter opp under innsatsområdene og målbildet i virksomhetsstrategien.

Å bedre oppfølgingen med sikte på overgang til arbeid fordrer en særlig innsats rettet mot kompetansebygging på områder som arbeidsliv, veiledning og arbeidsrettet oppfølging.

Det skal legges vekt på at NAV-kontorene har kompetanse til å foreta nødvendige vurderinger av barns behov i saker som omhandler personer med forsørgeransvar for barn.

For å sikre tilgang på riktig kompetanse, skal Arbeids- og velferdsdirektoratet videreutvikle samarbeidet med universitets- og høyskolesektoren og VOX gjennom regelmessig deltakelse i relevante fora. Arbeids- og velferdsdirektoratet har en viktig rolle i å kommunisere fremtidige kompetansebehov i arbeids- og velferdsforvaltningen, samt å bistå aktivt i utviklingen av utdanning, praksis og hospiteringsordninger, jf. også delmål 3.6.

Rapportering:

- ♦ Det skal redegjøres for vesentlige kompetansetiltak som gjennomføres i arbeids- og velferdsforvaltningen knyttet til de prioriterte områdene i virksomhetsstrategien.
- ♦ Det skal i årsrapporten rapporteres om samarbeidet mellom Arbeids- og velferdsetaten og universitets- og høyskolesektoren.

3.9.4 FOU og kunnskapsfunksjon

Arbeidsdepartementet har et overordnet ansvar for den nasjonale kunnskapsutviklingen på sin sektor og for at det eksisterer nødvendig kunnskap som underlag for politikkutforming og forvaltning på sektorområdet. Arbeids- og velferdsdirektoratet forventes å bidra aktivt på området, bl.a. gjennom sin rolle som rådgiver og faglig premissgiver for departementet, og ved å arbeide for at egen virksomhet er kunnskapsbasert.

Arbeids- og velferdsetaten skal i 2013 videreføre arbeidet med å avklare og definere direktoratets rolle som kunnskapsprodusent og kunnskapsformidler. Denne rollen skal ses i sammenheng med virksomhetsstrategien og kompetansestrategien for arbeids- og velferdsforvaltningen.

Departementet vil sammen med Arbeids og velferdsdirektoratet definere og avklare etatens kunnskapsrolle for å sikre en god koordinering av kunnskapsutviklingen. Direktoratet skal derfor i 2013 utarbeide en egen kunnskapsstrategi i dialog med departementet for en videre avklaring av oppgaver og rolle.

Direktoratet skal i samarbeid med universitets-/forskningssmiljøer og bruk av egne data sikre kunnskap om bruk av tjenester og arbeidsrettede tiltak overfor ulike brukergrupper. Arbeidet skal gi grunnlag for å sikre en mest mulig systematisk kartlegging av tiltakenes kvalitet og effekt. Denne kunnskapen skal nyttes til å bedre tiltakene.

Rapportering:

- ◆ Det skal i 1. tertial redegjøres for etatens arbeid med kunnskapsutvikling, herunder relevante forsknings- og evalueringsoppdrag.

3.9.5 IKT-modernisering, EDAG og oppfølging av digitaliseringsprogrammet

Programmet for IKT-modernisering skal bidra til en enhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning, bedre tjenester for brukeren og tilrettelegge for digital kommunikasjon med sentrale samarbeidspartnere. Totalprogrammet er planlagt gjennomført som 3 prosjekter i løpet av om lag seks år. Prosjekt 1 startet opp høsten 2012 og departementet vil ha en tett oppfølging av gjennomføringen. Departementets oppfølging vil skje både gjennom den ordinære styringsdialogen og gjennom fagmøter for å understøtte den formelle styringen. Konkret prosess for departementets styring og oppfølging er spesifisert i mandatet og styringsdokumentet for Prosjekt 1.

I arbeidet med IKT-moderniseringen skal anbefalte og obligatoriske offentlige standarder for IKT i offentlig sektor etterleves, og tilgjengelige og planlagte offentlige felleskomponenter benyttes så langt det er formålstjenlig. Eventuelle avvik fra disse prinsipper skal begrunnes særskilt.

Departementet vil videreføre en tett dialog med direktoratet knyttet til oppfølging av de delene av regjeringens digitaliseringsprogram som har stor betydning for IKT moderniseringen og etatens fremtidige tjenesteleveranser, bl.a. Altinn-strategien, nasjonale felleskomponenter, felles postkasse og ID på høyt sikkerhetsnivå.

Prosjektet for å utvikle elektronisk dialog med arbeidsgiver (EDAG) startet opp i 2012. Arbeids- og velferdsdirektoratets medvirkning og ansvar er forankret i mandatet for NAV mottak og styringsgrunnlaget for prosjektet. Departementet vil følge opp gjennomføringen i henhold til de rapporteringsrutiner som er spesifisert i styringsdokumentene og mandat NAV mottak, og i kontaktforumsmøter for EDAG.

Rapportering:

- ◆ Det skal rapporteres i tråd med krav til rapportering i mandatene for Prosjekt 1 i IKT-moderniseringen og EDAG.
- ◆ Det skal gis en statusrapport i hver tertialrapport som kort oppsummerer status i prosjektene med fokus på vesentlige avvik og tiltak for å korrigere avvik.

3.9.6 Regelverksforenklinger

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal i 2013 fortsette arbeidet med å identifisere muligheter for forenklinger av regelverket som etaten forvalter og i samarbeid med departementet vurdere hvilke forenklinger som bør foreslås og når endringene eventuelt bør settes i verk.

Dette arbeidet må ses i sammenheng med IKT-moderniseringen, EDAG og tjenesteutvikling i tråd med tiltakene i digitaliseringsprogrammet.

3.9.7 Ny uføretrygd og nye samordningsregler

Departementet viser til igangsatt arbeid med ny uføretrygd samt nye samordningsregler for yngre årskull. Regelverksendringene vil bety en lang rekke endringer i SPKs systemløsninger, og vil samlet bli en omfattende jobb. Som ledd i dette ber vi om at Arbeids- og velferdsdirektoratet har god dialog og kontakt med SPK i disse arbeidene.

3.9.8 Kvalitet og intern kontroll

Arbeidet med å heve kvaliteten i både saksbehandling, tjenesteproduksjon og økonomiområdet skal fortsette i tråd med de planer som er lagt. Strategier og handlingsplaner skal sikre en god balanse mellom kravene til kvalitet og kravene til produksjon.

Kontrollstrategien danner utgangspunkt for etatens systematiske og langsiktige utvikling av god intern kontroll i tråd med ”Reglement for økonomistyring i staten”. Strategien skal følges opp av rullerende handlingsplaner basert på oppdaterte risikovurderinger, resultatvurderinger, revisjoner og særlige læringspunkter fra foregående periode.

Utvikling av helhetlig kvalitetssystem er et langsiktig forbedringstiltak for Arbeids- og velferdsetaten. I 2013 skal arbeidet med kvalitetssystemet både når det gjelder ytelser og tjenester fortsette på en planmessig måte. Arbeidet med å utvikle kvalitetsmålinger innen de brukerrettede tjenestene skal fortsette. Handlingsplan for intern kontroll og arbeidet med det helhetlige kvalitetssystemet skal så langt det er mulig ses i sammenheng.

Rapportering:

- ◆ Det skal redegjøres for arbeidet med å bedre etatens internkontroll og status i utviklingen av kvalitetssystemet.
- ◆ Det skal redegjøres for gjennomførte kvalitetsundersøkelser, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak.

3.9.9 Økonomistyring og effektiv ressursbruk

Arbeids- og velferdsetaten har overordnet sett en god budsjettstyring som sikrer at tildelt ramme overholdes. Det er likevel et potensial for å videreutvikle økonomi- og regnskapsfunksjonen i etaten. Arbeids- og velferdsdirektoratet har utarbeidet en plan for utvikling og kvalitetssikring av etatens økonomiforvaltning for 2011-2015. Direktoratet skal videreføre arbeidet med å følge opp denne planen. Departementet vil i 2013 også ta initiativ til en dialog om en eventuell innføring av å føre virksomhetsregnskapet etter periodiseringsprinsippet.

Kravene til kvalitet og produktivitet innen stønader og tjenester setter store krav til effektiv utnyttelse av ressursrammen som stilles til disposisjon. Arbeids- og velferdsetaten skal videreføre arbeidet med å tilpasse ressursfordelingen til oppgavefordelingen i etaten. Samtidig skal IKT-moderniseringen over tid frigjøre årsverk innen ytelsesforvaltningen. Dette krever organisatoriske tilpasninger og endringstiltak for å møte de utfordringer dette totalt sett vil medføre. For å få en god gjennomføring av slike endringer vil bl.a. IKT-moderniseringen

bidra til å legge til rette for å videreutvikle virksomhetsstyringen, ikke minst produksjonsstyringen som er en grunnleggende forutsetning for å balansere hensyn til kvalitet og produktivitet.

Arbeidet med ressursstyring og produktivitet skal gi bedre grunnlag for å utnytte ressursene best mulig. Etaten skal videreutvikle sine metoder og styringssystemer for å være bedre i stand til å styre ressurser og legge grunnlag for økt produktivitet. Arbeidsdepartementet vil derfor i dialog med direktoratet initiere et arbeid som bl.a. skal sikre bedre økonomisk nøkkelinformasjon som grunnlag for å analysere ressursutnyttelse og sammenhenger mellom ressursbruk og oppnådde resultater.

Rapportering:

- ◆ Det skal i virksomhetsrapporten for 1. tertial redegjøres for etatens arbeid for å forbedre økonomiforvaltningen og regnskapspresentasjonen.

3.10 Bidra til likeverdig foreldreskap og godt samarbeid til beste for barna

Arbeids- og velferdsdirektoratet har ansvar for forvaltning av barnetrygd, foreldrepenger og kontantstøtte. Direktoratet har også et hovedansvar for forvaltningen av regelverket for barnebidrag og fastsettelse og endring av foreldreskap. Gjennom god forvaltning, informasjon og brukerveiledning skal etaten bidra til regjeringens mål på politikkområdet.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal også bistå Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) ved behov, og foreta nødvendige tilpasninger i forbindelse med eventuelle lov- eller regelendringer knyttet til de ovennevnte ordningene.

Foreldrepengeordningen er et sentralt familie- og likestillingspolitisk virkemiddel som gjør det mulig for både mødre og fedre å beholde tilknytningen til arbeidslivet i småbarnsfasen og dele på omsorgsoppgavene i hjemmet. Det er et mål at foreldrene deler stønadsperioden mer likt. For å nå denne målsetningen må fedres andel av foreldrepengeuttaket økes. Arbeids- og velferdsetaten skal derfor gi god informasjon om foreldrepengeordningen, herunder synliggjøre mulighetene for en likere deling av stønadsperioden.

Fra 1. august 2012 ble kontantstøtten for 2-åringer avviklet og ordningen for 1-åringer lagt om. Det vil være viktig å framskaffe informasjon om hvilke konsekvenser omleggingen har hatt for arbeidsmarkedstilknytning til foreldre med barn i den aktuelle aldersgruppen.

Regjeringen har i Prop 1 LS (2012-2013) Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak) for budsjettåret 2013, Skatter, avgifter og toll 2013, foreslått å avvikle ordningen med skattekasse 2 for enslige forsørgere og videreføre den økonomiske fordelingen i et nytt særfradrag. Det nye særfradraget medfører behov for endringer i saksbehandlingssystemet BISYS, samt endringer i kravskjema og bidragsveilederen mv.

BLD har siden januar 2010 samarbeidet med ulike departement, direktorat og andre enheter for å klargjøre rettstilstanden og avklare hvordan offentlige myndigheter skal behandle saker som gjelder barn født av surrogatmor i utlandet. I forlengelsen av dette arbeidet har Skattedirektoratet avdekket tilfeller der morskap og farskap til barn født av surrogatmor i utlandet er registrert i folkeregisteret uten at det juridiske morskapet eller farskapet etter

barneloven eller adopsjonsloven er i orden. Arbeids- og velferdsetaten skal videreføre arbeidet i den særskilte veiledningsgruppen som er etablert i forbindelse med Skattedirektoratets oppfølging og sluttbehandling av de feilregistrerte sakene i folkeregisteret. Veiledningsgruppen består av én representant fra henholdsvis Skatteetaten, Bufetat og Arbeids- og velferdsetaten, og ledes av NAV Internasjonalt.

Rapportering:

- ◆ Det skal i årsrapporten rapporteres på omfanget av fedres uttak av foreldrepenger, herunder skille mellom uttak av fedrekvote og foreldrepenger som ikke er fedrekvote.

Oppdrag:

- ◆ Etaten skal iverksette tredeling av foreldrepengeordningen fra 1. juli 2013, jf. Prop. 64 L (2011-2012). Rutiner, skjemaer mv. må utformes slik at de støtter opp om målet om en jevnere fordeling av foreldrepengeuttaket mellom mødre og fedre.
- ◆ Etaten skal iverksette utvidelse av stønadperioden og fedrekvoten fra 1. juli 2013, jf. Prop. 1 S (2012-2013) Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.
- ◆ Surrogati: Etaten skal lede arbeidet i veiledningsgruppen som er etablert i forbindelse med oppfølging og sluttbehandling av de feilregistrerte sakene i folkeregisteret. Behandlingen av sakene om retting i folkeregisteret og etablering av farskap og morskap etter barneloven skal prioriteres.
- ◆ Etaten skal foreta nødvendig endringer og tilpasninger i forbindelse med implementeringen av nytt særfradrag for enslige forsørgere.
- ◆ Etaten skal i årsrapporten gi en vurdering av hvilke konsekvenser omleggingen av kontantstøtten har hatt for arbeidsmarkedstilknytningen til foreldre med barn i den aktuelle aldersgruppen.

4 Øvrige rammer og retningslinjer

4.1 Fellesføringer til underliggende virksomheter

1. Prioritering av økt rekruttering av personer med redusert funksjonsevne

IA-avtalen legger til grunn at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Virksomhetene skal sette resultatmål for reduksjon i sykefraværet og økt sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne, og stimulere til forlenget yrkesaktivitet etter fylte 50 år.

Regjeringen har fra 2012 iverksatt en jobbstrategi for å få flere unge arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne inn i arbeidslivet. For å bidra til dette, skal Arbeids- og velferdsetaten sette et resultatmål for rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne i egen virksomhet, og i årsrapporten redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som er iverksatt for å oppnå målet.

2. Vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltningen

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon eller objekt. Virksomheten skal i forbindelse med årsrapporten sende rapport om sikkerhetstilstanden til departementet. Rapporten skal følge disposisjonen under:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/tema/samfunnssikkerhet-og-beredskap/sub/mal-sikkerhetstilstand.html?id=710299>

Det vises også til omtale under punkt 4.6 Samfunnssikkerhet og beredskap.

4.2 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal iverksette hensiktsmessige tiltak knyttet til forhold som påpekes i Riksrevisjonens merknader, jf. Riksrevisjonens Dok. nr. 1 (2012-2013).

Det skal i hver tertialrapport rapporteres om status og oppfølging av revisjonsmerknedene fra både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, herunder:

- ◆ Plan for hvordan en har tenkt å løse merknedene
- ◆ Hvilke revisjonsmerknedene som ikke er løst, og hva som er årsaken til at disse ikke er løst.
- ◆ En vurdering av hvilke som eventuelt er krevende å løse

Rapporteringen skal innrettes slik at den gir god informasjon om status i revisjonsmerknedene og et godt grunnlag for departementet til å følge opp direktoratets arbeid med merknedene.

Det skal i tertialrapportene rapporteres særskilt om oppfølging av revisjonsmerknader knyttet til pensjonsområdet.

Revisjonsmerknader knyttet til IKT- modernisering, nøkkelkontroller og kvalitetssystemet følges opp under delmål 3.8 og 3.9.

4.3 Samarbeid mellom AD, KD og BLD om ungdom

Departementet viser til det pågående samarbeidet med Kunnskapsdepartementet om ungdom utenfor arbeid og utdanning. Samarbeidet mellom AD og KD omfatter Oppfølgingsprosjektet under Ny GIV. Prosjektet skal styrke samarbeidet mellom fylkeskommunene og Arbeids- og velferdsetaten om oppfølging av ungdom mellom 16 og 21 år som har falt fra, eller står i fare for å falle fra videregående opplæring. Målet er at flere skal fullføre videregående opplæring.

Arbeids- og velferdsforvaltningen skal bistå fylkeskommunen med råd og veiledning, og legge til rette for utprøving av arbeidsrettede tiltak i kombinasjon med opplæring fra fylkeskommunen. Fylkeskommunen har ansvar for å prøve ut og tilby praktisk organisert opplæring gjennom alternative opplæringsmodeller. Fylkeskommunen har også ansvar for at oppfølgingstjenesten har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å ta en aktiv rolle i det tverrfaglige samarbeidet med å følge opp målgruppen og tilby tiltak. Fylkeskommunen skal ha hovedansvaret for opplæringselementene i de tiltakene som tilbys, også dersom tiltaket er arbeidsmarkedstiltak fra Arbeids- og velferdsetaten.

Det forventes at fylkeskommunen og Arbeids- og velferdsetaten arbeider aktivt for en bedre sammenheng mellom arbeidsrettede tiltak og opplæring. Samarbeidet skal skje innenfor gitte budsjettammer, og skal være bærekraftig også etter at prosjektperioden for Ny GIV er over. Arbeidet må ses i sammenheng med andre prosjekter rettet mot tilgrensede målgrupper, blant annet i regi av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Det er et mål at statlig innsats samordnes slik at igangsatte tiltak gir størst mulig effekt for den enkelte og for samfunnet som helhet.

Ved planlegging av opplæringstiltak for arbeidssøkere uten fullført videregående opplæring, skal læreplanmål i videregående opplæring og kompetansemål som leder mot fagbrev vurderes. Det skal legges vekt på praksisrettede opplæringsmetoder.

4.4 Fylkesvise samarbeidsavtaler mellom Arbeids- og velferdsetaten og utdanningsmyndighetene

Arbeidsdepartementet forutsetter at de fylkesvise avtalene om samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og utdanningsmyndighetene fortsatt løper, og at det fortsatt kan oppstå behov for oppfølging av samarbeidet på sentralt nivå. Departementet ber Arbeids- og velferdsdirektoratet se til at etaten samarbeider med utdanningsmyndighetene om overlappende problemstillinger knyttet til voksenalderen. Samarbeidet om ungdom vil fremover i stor grad ivaretas innenfor samarbeidet om oppfølgingsprosjektet i Ny Giv.

Arbeids- og velferdsetaten oppfordres til å samarbeide med fylkeskommunen og VOX om karriereveiledning.

4.5 Utenlandsområdet

Internasjonale forpliktelser og forpliktelser i forhold til medlemmer i utlandet skal ivaretas som en integrert del av ytelsesforvaltningen.

Arbeids- og velferdsetaten skal gi veiledning og informasjon til brukere om rettigheter og plikter som følge av internasjonale forpliktelser. Informasjonen skal være tilpasset den enkelte brukers behov og være lett tilgjengelig gjennom telefoni og elektronisk informasjons- og kommunikasjonsteknologi, jf. rapporteringskrav under delmål 3.7.

Arbeidet med å redusere saksbehandlingstider og øke kvaliteten i saksbehandlingen skal prioriteres i 2013, jf. rapporteringskrav under delmål 3.8 og 3.9.

Når det gjelder trygdesamarbeidet innen EØS, framheves spesielt at rådsforordningene 1408/71 og 574/72 i EU er erstattet av forordning 883/2004 med gjennomføringsforordning 987/2009 fra 1. mai 2010. De nye forordningene fikk anvendelse i EØS fra 1. juni 2012. Overgangen til de nye forordningene innebærer i tillegg til enkelte regelendringer på fagområdene også at utvekslingen av opplysninger mellom medlemslandene skal skje elektronisk. Det skal etableres kontaktpunkter mot det europeiske nettverket EESSI og interne rutiner for mottak, registrering og fordeling av inngående og utgående meldinger. Iverksettelsen av dette er utsatt til 1. mai 2014, men kan bli ytterligere utsatt. Direktoratet må holde seg løpende orientert slik at de administrative forberedelsene til overgangen, herunder opplæringstiltak og utarbeidelse av veiledninger og rutiner, blir gjennomført i tide til at overgangen til elektronisk datautveksling kan skje til fastsatt tidspunkt, enten det blir 1. mai 2014 eller et senere tidspunkt.

Det framheves videre at en viktig del av trygdesamarbeidet i EØS er samhandlingen med de andre landenes kontaktorganer. Dette innebærer blant annet at NAV Internasjonalt skal besvare henvendelser fra de andre landene innen rimelige frister og gi riktige opplysninger. Det skal legges spesielt vekt på henvendelser som gjelder enkeltpersoners rettigheter.

Arbeids- og velferdsetaten skal i 2013 følge opp samhandlingen om registerkvalitet og informasjonsflyt i forvaltningen av utenlandsområdet med skatteetaten og eventuelt andre etater. Det skal legges til rette for god samordning og informasjonsutveksling mellom skatteetaten og Arbeids- og velferdsetaten, slik at man får grunnlag for å fatte riktige vedtak. Dette gjelder bl.a. registrering av utsendte arbeidstakere etter EØS-avtalen.

Rapportering:

- ♦ Det skal redegjøres for status på utviklingsarbeidet på utenlandsområdet, inkludert en vurdering av resultater, utfordringer og eventuelle tiltak.

4.6 Sikkerhet og beredskap

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal ivareta sitt ansvar innenfor samfunnssikkerhet og beredskap.

Arbeids- og velferdsdirektoratet rapporterte i 2012 til Arbeidsdepartementet om sikkerhetsklassifiserte skjermingsverdige objekter, herunder objektenes klassifiseringsgrad, iht. objektsikkerhetsforskriften. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal planlegge og

gjennomføre sikkerhetstiltak for de rapportert objekter på bakgrunn av fastsatt sikkerhetsklassifisering. Dette arbeidet skal være avsluttet innen utgangen av 2013.

I samråd med sitt fagdepartement har virksomheter som er avhengig av internett anledning til å søke Nasjonal sikkerhetsmyndighet om tilknytning til et sentralt system for varsling av koordinerte angrep via internett, jf forskrift om objektsikkerhet § 3-3. Arbeidsdepartementet ber Arbeids- og velferdsdirektoratet vurdere behovet for en slik tilknytning.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal i samarbeid med Arbeidsdepartementet igangsette et arbeid for å avklare grensene for etatens ansvar for opprettholdelse av tjenester og ytelser overfor brukerne ved krise i fred eller krig. Arbeidet skal også avklare hvilke eksterne hendelser, samt eventuelt alvorlighetsgraden av disse, som etaten skal ha en beredskap for og eventuelt forebygge mot. Med eksterne hendelser tenkes det her blant annet på svikt hos leverandører av sentrale tjenester som strømforsyning, tele- og datakommunikasjon og betalingsformidling. Det vises til brev fra Arbeidsdepartementet av 21. desember 2012.

Det skal avholdes en øvelse som involverer departementet og Arbeids- og velferdsdirektoratet i 2013. Vi ber om at direktoratet bidrar til planleggingen av denne øvelsen. Departementet ber også om at etaten gjennomfører interne øvelser, samt setter beredskap ved en eller flere virkelige hendelser som måtte oppstå i 2013. Øvelsene og eventuelle virkelige krisehendelser skal evalueres og følges opp slik at de kan danne grunnlag for korrigerende tiltak i planverket.

Det er iverksatt et arbeid mellom berørte departementer for å revidere den sivile delen av det nasjonale beredskapssystemet for sikkerhetspolitiske kriser og terrorhendelser (Sivilt beredskapssystem, SBS). Fullmaksstrukturen i SBS for iverksetting av beredskapstiltak vil bli gjennomgått. Vi ber om at Arbeids- og velferdsdirektoratet bidrar til dette arbeidet.

Rapportering:

I virksomhetsrapporten for 1. tertial skal direktoratet rapportere om:

- ◆ Vurdering av tilknytning til sentralt system for varsling av koordinerte angrep via internett.
- ◆ Utfordringer etaten står overfor på samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet, igangsatte og planlagte forberedende og risikoreduserende tiltak, jf. arbeidet som skal igangsettes med å avklare etatens ansvarsgrenser.
- ◆ Planer for øvelser som skal gjennomføres i 2013.

I årsrapporten skal direktoratet rapportere i tråd med fellesføring om vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltningen, jf. punkt 4.1.

4.7 Informasjonssikkerhet

Arbeidsdepartementet er kjent med at det ved utviklingen av nye systemløsninger i IKT-moderniseringsprogrammet er stilt krav om at nye systemløsninger skal oppfylle vilkårene i personopplysningsloven med forskrifter. Departementet ber Arbeids- og velferdsdirektoratet påse at disse kravene blir overholdt, og at nye systemløsninger designes slik at det bidrar til å lette Arbeids- og velferdsetatens arbeid med å overholde det samme regelverk.

Siden IKT-moderniseringsprogrammet løper fra 2013 til 2019, er det nødvendig at etaten i mellomtiden gjennomfører kortsiktige tiltak for å redusere risiko knyttet til

informasjonssikkerhet, blant annet ved å implementere løsninger for logging og kontroll med uautoriserte oppslag i sentrale saksbehandlingssystem. Arbeids- og velferdsdirektoratet må dog vurdere kostnader og nytte av nye tiltak, opp mot at flere av systemene om noe tid vil bli skiftet ut.

Arbeidet med lokal implementering av etatens sentrale ledende dokument for personvern og informasjonssikkerhet må videreføres.

Rapportering

- ♦ I virksomhetsrapporten for 1. tertial ber vi om at direktoratet rapporterer status for arbeidet med risikoreduserende tiltak innenfor informasjonssikkerhet i lys av etatens planer og policy på området.

4.8 Lønnsgarantiordningen

For å følge utviklingen på lønnsgarantiområdet, og i forbindelse med spørsmål om antall og hvilken type lønnsgarantisaker som blir behandlet, ber departementet om at det utarbeides en oversikt og at det rapporteres i årsrapporten om følgende:

- ♦ Antall nye og totalt antall konkursbo (oppsummert per år)
- ♦ Totalt antall søknader om lønnsgarantidekning
- ♦ Antall saker med NUF-selskaper
- ♦ Antall omgjøringer av NAV Lønnsgaranti etter klage, dvs. kun de saker NAV Lønnsgaranti omgjør etter klage

Departementet ber samtidig direktoratet belyse saksbehandlingstid (tiden fra NAV lønnsgaranti mottar en søknad om lønnsgaranti til endelig vedtak er fattet) i 2013, eksempelvis ved å foreta manuelle tellinger for en eller to måneder pr år for å finne gjennomsnittlig saksbehandlingstid for utbetalinger i den valgte perioden.

4.9 Ny yrkesskadeordning

I forbindelse med arbeidet med ny yrkesskadeordning vil departementet be om bistand fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Dette vil særlig gjelde beregninger og vurderinger av konsekvenser av at yrkesskadedekningen i folketrygden avvikles ved innføring av ny yrkesskadeordning. Departementet vil da komme med en konkret bestilling om dette.

4.10 Budsjettanslag og beregninger, beregningsgruppen for folketrygden

Arbeids- og velferdsdirektoratet vil ha en sentral funksjon som leverandør av budsjettanslag og beregninger. Arbeids- og velferdsdirektoratet har videre ansvar for utarbeiding av materialet til Beregningsgruppen for folketrygden. Anslagene fra beregningsgruppen brukes i statsbudsjettprosessen og er grunnlag for regjeringens budsjettforslag til Stortinget. Oppdraget

omfatter rapportering og analyser av utviklingen i stønadsordningene. Materialet danner også grunnlag for proposisjonstekster.

Det er viktig at departementet kan gi Stortinget anslag av god kvalitet som grunnlag for beslutninger. Departementet ber Arbeids- og velferdsdirektoratet prioritere kvalitetssikringen av slike anslag.

Departementet viser videre til at beregningsgruppa for folketrygden, pilar 1, har overtatt evalueringen av om de opprinnelig anslåtte budsjettprovenyene av ulike tiltak treffer eller ikke, men at det i pilar 1 ikke ses nærmere på samfunnsmessige effekter. Arbeids- og velferdsdirektoratet bes derfor i tertialrapporten for 1. tertial 2013 om å gi en vurdering av hvilke av disse tiltakene direktoratet mener bør evalueres mht. samfunnsmessige effekter, herunder hvilke av de aktuelle evalueringene som bør gjennomføres internt i direktoratet og hvilke som bør settes ut til eksterne i regi av direktoratet.

4.11 Dialog om mediehandling

Departementet og direktoratet skal holde hverandre gjensidig orientert om relevante mediasaker. Ved planlagt innsalg av bestilte utredninger mv. på relevante områder, skal direktoratet så langt som mulig orientere departementet på forhånd.

4.12 Publikasjonen Arbeid og Velferd

Publikasjonen *Arbeid og Velferd* skal foreligge i departementet tre virkedager før publisering, mens sammendrag mv. skal foreligge senest 7 virkedager før publisering.

4.13 Plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering

Likestillingsloven, diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven pålegger offentlige myndigheter å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering både som arbeidsgiver og offentlig myndighet (aktivitetsplikt). I tillegg skal det redegjøres for iverksatte og planlagte tiltak (redegjøringsplikt).

Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) har utgitt *Veileder til statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten* (veiledende rapporteringsmal for statlige virksomheters likestillingsredegjørelser). Arbeids- og velferdsdirektoratet skal i årsrapporten rapportere i henhold til veilederen; herunder fylle ut registrerings skjema for tilstandsrapportering (kjønn) og utarbeide tiltak og rapportering på tiltak når det gjelder kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet og religion, jf. eksempel i vedlegg 1 i veilederen.

BLD utarbeidet i 2010 en veileder til utredningsinstruksen. Arbeids- og velferdsdirektoratet må ta i bruk *Konsekvenser for likestilling. Utredning i forhold til kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisk opprinnelse, religion m.m.*, når direktoratet arbeider med utredninger, reformer, tiltak, strategier mv.

4.14 Handlingsplan ”I tjeneste for Norge”

Arbeids- og velferdsetaten skal følge opp tiltakene som fremgår av handlingsplanen ”I tjeneste for Norge” *Regjeringens handlingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter utenlandstjeneste*. Handlingsplanen inneholder tiltak som skal iverksettes i tidsrommet 2011-2013.

Rapportering

- ♦ Det skal redegjøres for oppfølgingen av tiltakene i handlingsplanen i virksomhetsrapporten for 1. tertial og i årsrapporten.

5. Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Styringsdialogen i 2013

Det skal gjennomføres tertialvise etatsstyringsmøter. Virksomhetsrapportene for 1. og 2. tertial skal foreligge senest den 10. i den andre måneden etter utløpet av rapporteringsperioden. Årsrapporten for 2013 (3. tertialrapporten) skal foreligge senest 1. mars 2014.

I forbindelse med årsrapporten for 2013, skal det oversendes en liste over stønadsordninger som er evaluert i 2012 finansiert med midler bevilget under kap. 634, post 21. Årsrapporten og tertialrapportene sendes, samtidig med oversendelsen til departementet, i kopi til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal foreligge hos Riksrevisjonen senest 1. mars. Kopi av referatet fra etatsstyringsmøtet som behandler årsrapporten, sendes Riksrevisjonen fra departementet innen 1. april.

I tillegg til tertialvise etatsstyringsmøter, legges det opp til styringsmøter om særlige problemstillinger (særmøter) i de månedene som ikke faller sammen med etatsstyringsmøtene. I særmøtene vil en i utgangspunktet ta opp saker basert på vurdering av risiko og vesentlighet. Departementet vil informere om aktuelle tema i god tid før møtene.

5.2 Øvrige møter

Kontaktmøter

Kontaktmøtene med politisk ledelse i Arbeidsdepartementet vil fortsette i 2013. Departementet kommer tilbake til tidspunkt. Rapporteringen til møtene vil bl.a. være knyttet til overordnede aktuelle problemstillinger med vekt på resultater og utfordringer. Grunnlagsmateriale fra direktoratet skal foreligge i god tid før møtet.

Fagmøter

Det vil på vanlig måte være behov for å gjennomføre fagmøter mellom departementet og direktoratet om ulike tema i 2013.

5.3 Budsjettforslag, strategiske innspill mv.

Etaten har et selvstendig ansvar for å foreslå justeringer av forskrifter, regelverk og instruksjoner fastsatt av departementet som kan bidra til økt måloppnåelse. Eventuelle forslag til endringer må være godt underbygget og begrunnet. Forslag av budsjettmessig karakter skal så langt som mulig spilles inn i de ordinære budsjetttrundene.

Etaten skal i de ulike budsjetttrundene gjennom året bidra med innspill. Av vedlegg 5 fremgår enkelte tentative frister. Endelige frister og opplegg for bidrag vil vi komme tilbake til i egne brev.

I forbindelse med utarbeidelse av stortingsmeldinger, odelstingsproposisjoner, forskrifter, arbeidsgrupperapporter, svar på spørsmål fra Stortinget og ved enkeltsaker vil det være aktuelt å be om bidrag og eventuell bistand fra Arbeids- og velferdsdirektoratet utenom det ordinære budsjettarbeidet og den ordinære virksomhetsrapporteringen.

6 Budsjetttildelinger og fullmakter

6.1 Arbeidsdepartementet

Arbeidsdepartementet stiller følgende til rådighet på kapitler og poster med tilhørende stikkordsfullmakter slik det fremgår nedenfor.

Kapitler/poster	Tildeling for 2013 (beløp i 1000-kroner)
Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
Post 22 Tiltak mot ufrivillig deltid, <i>kan overføres</i>	19 440
Kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen	
Post 45 Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	634 500
Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten	
Post 01 Driftsutgifter	10 478 900
Post 21 Spesielle driftsutgifter	28 800
Post 45 Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	241 430
Post 70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	201 735

Kapitler/poster	Tildeling for 2013 (beløp i 1000-kroner)
Kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
Post 21 Spesielle driftsutgifter	60 620
Post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>	163 330
Post 70 Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>	56 190
Post 74 Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	10 530
Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak	
Post 21 Evaluering, utviklingstiltak mv., <i>kan overføres</i>	88 600
Post 76 Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>	6 244 470
Post 77 Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i>	1 053 530
Post 78 Arbeids- og utdanningsreiser	35 000
Kap. 635 Ventelønn	
Post 01 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	125 000
Kap. 660 Krigspensjon	
Post 70 Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	144 800
Post 71 Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	360 400
Kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP)	
Post 70 Tilskudd	1 880 000
Kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år	
Post 70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	410 000
Kap. 2541 Dagpenger	
Post 70 Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	11 300 000
Kap. 2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v.	
Post 70 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i>	705 000
Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far	
Post 70 Overgangsstonad, <i>overslagsbevilgning</i>	2 428 000
Post 72 Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	370 000
Post 73 Utdanningsstonad	55 000
Post 75 Tilskudd til flytting for å komme i arbeid	300
Post 76 Forskuttering av underholdsbidrag	785 000

Kapitler/poster	Tildeling for 2013 (beløp i 1000-kroner)
Kap. 2650 Sykepenger	
Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>	33 280 000
Post 71 Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 720 000
Post 72 Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	550 000
Post 73 Tilskudd til tilretteleggingstiltak mv., <i>kan overføres</i>	300 208
Post 75 Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 810 000
Kap 2651 Arbeidsavklaringspenger	
Post 70 Arbeidsavklaringspenger , <i>overslagsbevilgning</i>	36 164 800
Post 71 Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	465 000
Post 72 Legeerklæringer	350 000
Kap. 2655 Uførhet	
Post 70 Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	23 110 000
Post 71 Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	35 830 000
Post 72 Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	2 249 000
Post 75 Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	114 000
Post 76 Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	66 000
Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
Post 70 Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 770 000
Post 71 Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 740 000
Post 73 Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	145 000
Post 74 Tilskudd til biler	740 000
Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	2 731 600
Post 76 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	245 000
Post 77 Ortopediske hjelpemidler	1 160 000
Post 78 Høreapparater	500 000

Kapitler/poster	Tildeling for 2013 (beløp i 1000-kroner)
Kap. 2670 Alderdom	
Post 70 Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 295 000
Post 71 Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	101 130 000
Post 72 Ventetillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	13 000
Post 73 Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	5 770 000
Kap. 2680 Etterlatte	
Post 70 Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 210 000
Post 71 Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	970 000
Post 72 Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	93 000
Post 74 Utdanningsstønad	500
Post 75 Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	6 000
Kap. 2686 Gravferdsstønad	
Post 70 Gravferdsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	200 000
Kap. 3605 Arbeids- og velferdsetaten	
Post 01 Administrasjonsvederlag	22 365
Post 06 Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	22 000
Kap. 3634 Arbeidsmarkedstiltak	
Post 85 Innfordring av feilutbetaling, arbeidsmarkedstiltak	200
Kap. 3635 Ventelønn m.v.	
Post 01 Refusjon statlig virksomhet mv.	45 000
Post 85 Innfordring av feiltubetaling av ventelønn	1 500
Kap. 5701 Diverse inntekter	
Post 02 Diverse inntekter	570 000
Post 03 Hjelpemiddelsentraler m.m.	35 805
Post 71 Refusjon ved yrkesskade	960 150
Post 73 Refusjon fra bidragspliktige	340 000
Post 80 Renter	1 700
Kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
Post 02 Dividende	150 000
Kap. 5705 Refusjon av dagpenger	

Kapitler/poster	Tildeling for 2013 (beløp i 1000-kroner)
Post 01 Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	55 000
Post 03 Refusjon av dagpenger fra EØS-land	4 000

Nedenfor er det gitt nærmere føringer på enkelte kapitler og poster.

Arbeids- og velferdsetaten skal tilpasse sin virksomhet innenfor tildelte bevilgningsrammer og gi gode prognoser på forbruk og utbetalinger. Etaten skal ha systemer og rutiner for å sikre god kostnadskontroll for hele etatens ansvarsområde. I etatens regnskapssystem må det legges til rette for føring på det detaljeringsnivået som fordelingen av midler på de enkelte prosjekter og tiltak krever.

Rapportering:

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal innen 22. september 2013 rapportere status for regnskapet per 31. august 2013 og prognoser for året på *alle* kapitler og poster (inkludert inntektsposter) som ikke behandles av beregningsgruppa for folketrygden.

Følgende oppstilling benyttes i rapporteringen:

Kap./post	Totalt budsjett for året som helhet ¹⁾	Periodisert budsjett per 31.8.	Regnskap/utbetalt beløp per 31.8.	Prognose for utbetalt beløp per 31.13.	Avvik mellom totalt budsjett for året som helhet og prognose for utbetalt beløp per 31.12.

1) Tildeling som følge av saldert budsjett, overførte midler fra foregående år og eventuelle ytterligere endringer gjennom året (innsparingsfullmakter mv.)

Det skal rapporteres både om bruttoforbruk på kapittel og post og nettoforbruk justert for refusjoner og merinntektsfullmakter mv. Vi ber om en tabellarisk fremstilling av dette. Det skal gis en omtale av vesentlige avvik, og det skal redegjøres for årsaker til avvik og hvilke tiltak som iverksettes for å holde budsjetttrammene.

Det skal rapporteres om faktisk refundert beløp per 31. august 2013, og gis en prognose per 31. desember 2013. Rapporten for bevilgninger, merinntekter og refusjoner skal innholde en tabellarisk oversikt over status/regnskapsført beløp per 31. august 2013 og prognose per 31. desember 2013 fordelt på inntektskapittel/post.

Skulle det avdekkes vesentlige avvik fra bevilgningene utenom de fastlagte rapporteringsrundene, skal direktoratet informere departementet om disse straks direktoratet registrerer slike avvik. Direktoratet skal samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

6.1.1 Kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen

IKT- modernisering

Bruk av midlene under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold vil bli fulgt opp tett gjennom rapporteringen som beskrives i mandatet for Prosjekt 1 og sentralt styringsdokument (SSD), jf. også omtale under kap. 3.9.5.

6.1.2 Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten

Post 01 Driftsutgifter

Oppfølging av ungdom utenfor arbeid og utdanning

Driftsbevilgningen til etaten er i 2013 styrket med 30 mill. kroner for styrket oppfølging av ungdom utenfor arbeid og utdanning. Av disse midlene skal 16,25 mill. kroner gå til økte personellressurser knyttet til endrede garantiordninger for ungdom 20-24 år. 13,75 mill. kroner skal gå til å opprette stillinger for egne kontaktpersoner for arbeidet med oppfølging av ungdom ved de største NAV-kontorene.

Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne

Driftsbevilgningen til etaten ble i 2012 styrket som et ledd i innsatsen med jobbstrategien for personer med nedsatt funksjonsevne. Midler til å opprette 20 stillinger til prosjektledere for jobbstrategien og 20 stillinger til arbeidslivscoacher vil bli videreført i 2013. Det vil også bli satt av 3 mill. kroner til kurs- og kompetanseutvikling i regi av Arbeids- og velferdsetaten.

Prosjektkoordinatorer

Det skal settes av om lag 10 mill. kroner til videreføring av prosjektkoordinatorer under ordningen med tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte (*Raskere tilbake*).

Trygdesvindelen

Driftsbevilgningen er styrket med 5 mill. kroner i 2013 til etatens arbeid med å forebygge og avdekke trygdemisbruk. Styrkingen skal benyttes til etatens direkte kontrollvirksomhet, herunder styrking av enheten som jobber mot systematisk og organisert misbruk.

Edag (Elektronisk dialog med arbeidsgiver)

Driftsbevilgningen er styrket med 28,9 mill. kroner, som er Arbeids- og velferdsetatens andel av prosjektkostnadene.

Statens seniorråd

Det skal settes av 4 mill. kroner til drift av Statens seniorråd.

Oppfølging av tiltak i IA- avtalen

Samlet er det tildelt 106 mill. kroner i 2011 og 2012 under Arbeids- og velferdsetatens driftsbevilgning knyttet til oppfølging av IA-avtalen. Tildelingen videreføres i 2013. Midlene skal benyttes til tidligere oppfølging av sykmeldte, gjennomføring av dialogmøte 2 og dialogmøte 3, oppfølging av sykmeldere, rådgivende legetjeneste, støtte til regionale prosjekter i regi av IA-rådene, veiledning og bistand til IA-virksomhetene gjennom arbeidslivssentrene og håndheving av nytt sanksjonsregime overfor arbeidsgivere og sykmeldere.

Egenmelding 365 – et forsøksprosjekt med utvidet egenmeldingsperiode og tettere oppfølging

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal følge opp forsøk Egenmelding 365. Arbeids- og velferdsetatens driftskostnader i forbindelse med gjennomføring av Egenmelding 365 forutsettes dekket innenfor tildelt driftsbevilgning.

Iverksetting av forsøk med Arbeidsavklaringspenger som lønnstilskudd

Arbeids- og velferdsetaten skal i 2013 iverksettes et forsøk med lønnstilskudd til arbeidsgivere som ansetter personer som har rett til arbeidsavklaringspenger. Forsøket skal være provenynøytralt der innsparinger i AAP-utbetalinger benyttes til oppfølging og kompensasjon til arbeidsgivere. Arbeids- og velferdsetaten driftsbevilgning er økt med 6 mill. kroner knyttet til økt oppfølging.

Metadata

Det skal settes av om lag 600 000 kroner for at Arbeids- og velferdsetatens kan bidra til ferdigstilling av prosjektet av en samlet metadataløsning for forvaltningen.

Flytting av Arbeids- og velferdsdirektoratet

Samling av Arbeidsdepartementet og deler av Departementenes servicesenter i Akersgata 64-68 forutsetter en utflytting av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Som følge av flyttingen økes driftsbevilgningen med 30,8 mill. kroner i 2013. Økningen er knyttet til halvårseffekt av forventet husleieøkning, dvs 3,8 mill. kroner og flytte- og inventarkostnader på 27 mill. kroner i 2013, jf Prop. 1 S Tillegg 1 (2012–2013).

Stortinget har gitt fullmakt til at departementet kan pådra forpliktelser med inntil 41,8 mill. kroner pr. år i perioden 2013–2023, til leie av lokaler for Arbeids- og velferdsdirektoratet. Hvis det skulle være behov for forpliktelser utover gitte bevilgninger og aktuelt å benytte fullmakten, må direktoratet ta opp dette med departementet.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke utgifter til ordningen med tilretteleggingsgarantien, Idèbanken samt ulike informasjons- og utviklingstiltak for å gjennomføre ordningen *Raskere tilbake*.

Det skal settes av 6,2 mill. kroner til drift av Idèbanken - Inkluderende arbeidsliv. Det skal videre settes av om lag 6 mill. kroner til ulike informasjonstiltak bl.a. overfor fastleger og sykmeldende behandlere for å understøtte gjennomføringen av ordningen *Raskere tilbake*, administrative ressurser til gjennomføring av metodeutviklingsforsøk innen arbeidsrettet rehabilitering og fag- og nettverkssamlinger på området, herunder støtte til eksterne samlinger som konferansen *Arbeid og Helse – Åpen Arena*.

Post 70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte

Ordningen med tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte videreføres i 2013. Tildelingen skal også dekke behandlingstilbud for personer med lettere psykiske lidelser og sammensatte lidelser samt metodeutviklingsprosjekt innen arbeidsrettet rehabilitering for overvektige. God styring av midler og anbudsprosesser skal sikre forutsigbare rammebetingelser for brukere og leverandører av tjenester innen ordningen *Raskere tilbake*.

Tiltakene Arbeidsrettet rehabilitering og Behandling for personer med lettere og sammensatte psykiske lidelser i *Raskere tilbake* inngår i oppfølgingen av regjeringens tiltak for å bidra til best mulige anskaffelser innen helse- og sosialsektoren og mer forutsigbare rammevilkår for

leverandørene innen gjeldende nasjonale og EØS-rettslige rammer. Det skal i tilknytning til de tertialvise fagmøtene, rapporteres i egne statusrapporter om aktiviteter under ordningen *Raskere tilbake* i samarbeid med Helsedirektoratet. I statusrapporten for 3. tertial skal det rapporteres på oppfølgingen av ovenstående krav til anskaffelser av helse- og sosialtjenester.

Det skal settes av 201,735 mill. kroner til ordningen med tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester.

6.1.3 Kap 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering

Post 21 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte

Det er overført 21,1 mill. kroner fra kap. 621, post 63 til kap. 621, post 21 i 2013. Midlene er knyttet til finansiering av kompetanseveiledere som gir råd og veiledning om kvalifiseringsprogrammet, samt midler til dekning av enkelte utgifter til drift av Fylkesmannens kompetanse- og kvalitetstiltak overfor kommuner på fagområdet for øvrig. Tiltakene videreføres på kap. 621, post 21 i 2013.

Post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte

Det er overført 6 mill. kroner fra kap. 621, post 63 til kap. 601, post 50 til et program i regi av Norges Forskningsråd (NFR) for praksisrettet forskning for helse- og velferdstjenestene.

Over posten bevilges det blant annet midler til tilskudd til tiltak mot barnefattigdom. Tilskudd til ferie og aktivitetstilbud i skolens ferier til barn og deres familier skal gis økt prioritet innenfor tilskuddsordningen i 2013.

6.1.4 Kap 634 Arbeidsmarkedstiltak

Post 21 Evaluering, utviklingstiltak mv

Bevilgningen skal blant annet benyttes til finansiering av forskningsmessig evaluering av forsøk på arbeidslivs- og velferdsområdet, herunder området for Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv. Bevilgningen kan også finansiere utviklingstiltak og forsøk, mindre utredninger av ulike deler av arbeids- og velferdspolitikken, analyser av arbeidsmarkedstilpasningen for ulike grupper, og spredning av resultater. Den kan nyttes til fellesprosjekt med andre der dette kan bidra til å fremme arbeids- og velferdspolitiske mål, herunder mulighet for å finansiere ansettelse av en person som har som spesialoppgave å betjene forskere med data. Nedenfor er nevnt noen konkrete formål posten skal finansiere og som departementet er spesielt interessert i å følge.

Arbeids- og velferdsetaten har etablert et samarbeid med Helsedirektoratet om forsøk med et arbeidsrettet tiltak som bygger på arbeid med bistand, men med en mer strukturert organisering og innsats fra spesialisthelsetjenesten (IPS-forsøkene). Departementet ser på dette som et interessant initiativ som bør kunne gi nyttig informasjon for arbeidet med jobbstrategien og for oppfølgingen av Brofoss-utvalgets rapport. Effekten av dette forsøket på jobbrelaterte utfall bør dokumenteres gjennom et randomisert, kontrollert forsøk i tillegg til den følgeforskningen som er planlagt. Midler til evalueringen er inkludert i FARVE-midlene.

Direktoratet har på gitte vilkår fått mulighet til å overføre midler fra tiltaksbudsjettet til administrasjonsbudsjettet til bruk i et forsøk med avklaring og oppfølging av arbeidssøkere i egen regi. Det er viktig at dette forsøket blir evaluert på en faglig god måte med hensyn til

effekter på overgang til jobb, og hvor arbeidet i egenregi blir sammenholdt med kjøp av slike tjenester.

Bevilgningene til forsøk med tilretteleggingstilskudd for arbeidssøkere og forsøk med funksjonsassistanse i arbeidslivet blir videreført i 2013. Departementet ber om å bli holdt orientert om hvordan disse midlene blir brukt gjennom året av hensyn til en realistisk budsjettering, og som informasjonsgrunnlag til vurderingen av videreføring av forsøkene, eventuelt som permanente ordninger.

TAFU

Støtten til prosjektet TAFU - ”tilbakeføring gjennom arbeid, fritid og utdanning” skal videreføres i 2013.

Forsøk med servicehund

Det vises til omtale av servicehundprosjektet i St. prop. 1 S (2012 – 2013). Med utgangspunkt i prosjektets mandat og utviklingsforløp siden oppstarten ber departementet om at direktoratet foretar en statusgjennomgang og kommer med en faglig tilråding i løpet av første kvartal 2013.

Funksjonsassistanse i arbeidslivet

Forsøket med funksjonsassistanse i arbeidslivet (FIA) videreføres i 2013 med 30,3 mill. kroner.

Forsøk med tilretteleggingstilskudd

Forsøket med tilretteleggingstilskudd videreføres i 2013 med 25 mill. kroner.

Post 22 Tiltak mot ufrivillig deltid

Bevilgningen for 2013 under Kap. 601 post 22 Tiltak mot ufrivillig deltid er en treårig satsning og 2013 er det tredje året. Bevilgningen fordeles på Arbeids- og velferdsdirektoratet, Vox og FAFOs følgeevaluering

Arbeidsdepartementet stiller 19,44 mill kr til rådighet for Arbeids- og velferdsdirektoratet. I tillegg kommer overførte midler fra 2012 på 0,21 mill kr. Inntil 10 pst. av midlene kan brukes til administrasjon mv.

Hvis prosjektene økonomi skulle tilsa en justering av fordelingen av midlene mellom Arbeids- og velferdsdirektoratet og Vox ber vi om at det tas opp med departementet. Tildelte midler for 2013 er overførbare til 2014, slik at en har mulighet for å kunne holde tilbake noen midler til avslutningsrapport foreligger.

Organisering

Den felles rådgivende gruppen for Arbeids- og velferdsdirektoratet og Vox med representanter fra hovedorganisasjonene og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (som statlig arbeidsgiver) videreføres og holdes jevnlig oppdatert om utviklingen av prosjektene. Arbeidsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet skal holdes orientert om utviklingen av prosjektene, blant annet gjennom å bli invitert til å delta i møtene i den rådgivende gruppen.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har det administrative ansvaret for satsningen på hovedområde 1 og skal innhente avvikrapportering og orientering av hvordan prosjektene

går. Denne rapporteringen skal gjøres tilgjengelig for Fafø. Omtale av prosjektene og aktuelle forskningsrapporter mv legges ut på nav.no.

Etaten, i samarbeid med VOX, skal arrangere et erfaringsseminar høsten 2013 for å spre erfaringer.

Rapportering til departementet

Det bes om rapportering i 1. tertialrapport og i etatens årsrapport. Siste rapportering fra Arbeids- og velferdsdirektoratet til departementet settes til 20. august 2014.

Post 76 Tiltak for arbeidssøkere

Posten dekker midler til tiltak for ledige og personer med nedsatt arbeidsevne med unntak av tiltakene *produksjonsverksted* og *varig tilrettelagt arbeid*. Basert på visse forutsetninger om tiltakenes priser og sammensetning, gir bevilgningen under kap. 634, post 76 teknisk sett rom for å gjennomføre et gjennomsnittlig nivå på om lag 61 500 tiltaksplasser i 2013. I tillegg bevilges det 11,8 mill. kroner på posten til å gjennomføre forsøk med lønnstilskudd for arbeidsgivere som ansetter personer med nedsatt arbeidsevne. Basert på visse forutsetninger om lønnstilskuddenes størrelse vil forsøket gi rom for 150 tiltaksplasser i gjennomsnitt i 2013

Det skal settes av 400 nye tiltaksplasser til Jobbstrategien for personer med nedsatt funksjonsevne i 2013 innenfor den totale tiltaksrammen. Tiltaksplasser innen ordinært arbeidsliv skal foretrekkes, samt utvikling av en mentorordning rettet mot målgruppen i jobbstrategien.

Det er totalt satt av om lag 5 700 tiltaksplasser til kvalifiseringsprogrammet og LAR-satsingen (legemiddelassistert rehabilitering) i 2013, som er en videreføring av innsatsen fra 2012.

Arbeids- og velferdsetatens tiltaksgjennomføring skal ligge innen innenfor et intervall på 57 200 til 65 800 tiltaksplasser i gjennomsnitt for 2013. Arbeids- og velferdsetaten må innenfor den gjeldende bevilgningen og i lys av brukernes behov, finne fram til den tiltakssammensetningen som er mest hensiktsmessig. Departementet vil følge etaten tett gjennom direktoratets rapportering om gjennomføringen av arbeidsmarkedstiltakene.

Totalt er det rom for inntil 2 500 plasser til forsøket med tidsubestemt lønnstilskudd i gjennomsnitt i 2013.

Forsøket med større grad av avklarings- og oppfølgingstjenester i Arbeids- og velferdsetatens egen regi som alternativ til kjøp av slike tjenester i form av tiltak fra eksterne leverandører videreføres i 2013. Det er varslet i Prop. 1 S (2011-2012) at forsøket kan finansieres innenfor en fullmakt på omdisponering av inntil 40 mill. kroner fra kap. 634, post 76 Arbeidsmarkedstiltak til kap. 605, post 01 Driftsutgifter som knyttes til avklarings- og oppfølgingsressurser internt i Arbeids- og velferdsetaten. Departementet tar sikte på at forsøket utformes slik at Arbeids- og velferdsdirektoratet kan rapportere om midler og antall tiltaksplasser som er benyttet til forsøket. Departementet vil komme tilbake til tildeling av fullmakt.

Ordningen med jobbskapingsprosjekter videreføres på nivå med tidligere år.

Det skal settes av inntil 13,1 mill. kroner innenfor rammen til metodeutviklingsprosjekt innenfor arbeidsrettet rehabilitering. Den delen av prosjektet som retter seg mot overvektige, finansieres under kap. 605, post 70.

Kostnadsstaket for opplæring i form av ordinær utdanning er 58 600 kroner per undervisningsår, og heves fra 113 400 kroner til 117 100 for samlet opplæringsperiode.

Arbeids- og velferdsetaten skal i 2013 iverksettes et forsøk med lønnstilskudd til arbeidsgivere som ansetter personer som har rett til arbeidsavklaringspenger. Forsøket skal være provenynøytralt der innsparinger i AAP-utbetalinger benyttes til oppfølging og kompensasjon til arbeidsgivere. Det legges opp til 300 deltakere det første året. Det er overført 19,2 mill. kroner fra kap. 2651 post 70 Arbeidsavklaringspenger i forbindelse med forsøket.

Post 77 Varig tilrettelagt arbeid

Post 77 Varig tilrettelagt arbeid dekker midler til produksjonsverksted og varig tilrettelagt arbeid. Basert på visse forutsetninger om tiltakenes sammensetning, gir bevilgningen under kap. 634, post 77 teknisk sett rom for å gjennomføre et gjennomsnittlig nivå på om lag 9 200 tiltaksplasser i 2013. Det forutsettes at Arbeids- og velferdsetaten vil komme opp på minimum nivået på 9 200 plasser i løpet av 1. halvår 2013.

Landsdekkende VTA-tiltak

Ved fordeling av tiltaksplasser mellom fylkene må det tas hensyn til fylker som har bedrifter som tilbyr landsdekkende VTA- tiltak. Det vises spesielt til tilbudene ved ADAPTOR, Signo og Bergen ASVO.

Tiltaksplasser til EMPO TV skal prioriteres innenfor rammen av arbeidsmarkedstiltakene i 2013.

Videreføring av drift og tiltaksplassene i Marensro-prosjektet i 2013 skal prioriteres innenfor rammen.

Post 78 Arbeids- og utdanningsreiser

Forsøksordningen med arbeids- og utdanningsreiser for personer med nedsatt funksjonsevne avsluttes og gjøres om til en permanent landsdekkende ordning i 2013. Ordningen vil i 2013 baseres på de samme inngangskriteriene og vilkår som for øvrig i forsøksordningen. I 2013 vil Oslo fortsatt benytte sin kommunale ordning og tildeles midler over egen budsjettpost. Departementet vil komme tilbake til fordelingen mellom midler til Oslo på egen budsjettpost og landet for øvrig over kap 634, post 78. Det forutsettes at Arbeids- og velferdsdirektoratet legger til rette for og samarbeider med Oslo kommune med sikte på at Oslo kommune kan innlemmes i den statlige ordningen fra 1. januar 2014. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal forberede iverksetting av ny administrativ og organisatorisk løsning for bestilling av reiser fra 1. januar 2014, jf. departementets brev av 10. september 2012. Dagens løsning med at Arbeids- og velferdsetaten inngår avtaler med de regionale helseforetakene når det gjelder transporten i regi av de lokale kjørekontorene fortsetter i 2013. Videre forutsettes det at Arbeids- og velferdsdirektoratet bidrar aktivt i vurdering og utforming av regelverket for ordningen. Det avsettes 35 mill. kroner over kap. 634 post 78.

6.1.5 Kap. 660 Krigspensjon

Under kapittel 660 Krigspensjon tildeles budsjettmidler til skadekur (utgifter til fri medisinsk behandling og tannbehandling, samt tre ukers opphold pr. år på Bæreiasenteret eller i godkjent opptreningsinstitusjon) til Helsedirektoratet via Helse- og omsorgsdepartementet. Skadekur forvaltes av HELFO. Tildelingen under post 70 er redusert med 1,2 mill. kroner og Post 71 er redusert med til 6,6 mill. kroner sammenlignet med Prop. 1 S (2012–2013) som følge av dette.

6.1.6 Kap. 2541 Dagpenger (overslagsbevilgning)

Maksimal dagpengeperiode med dagpenger under permittering reduseres fra 104 uker til 52 uker for nye tilfeller ved permitteringer i fiskeindustrien, med virkning fra 1. januar 2013. Reguleringen har ikke effekt før i 2014.

6.1.7 Kap. 2650 Sykepenger

Post 73 Tilskudd til tilretteleggingstiltak

Tilskuddsordningene tilretteleggingstilskuddet og BHT-honoraret vil fortsatt være forbeholdt IA-virksomhetene. Rapportering på forbruk må fortsatt skille mellom de to ordningene.

6.1.8 Kap. 2651 Arbeidsavklaringspenger.

Post 70 Arbeidsavklaringspenger

Arbeids- og velferdsetaten skal i 2013 iverksettes et forsøk med lønnstilskudd til arbeidsgivere som ansetter personer som har rett til arbeidsavklaringspenger. Forsøket skal være provenynøytralt, der innsparinger i AAP-utbetalinger benyttes til oppfølging og kompensasjon til arbeidsgivere. Det er samlet omdisponert 25,2 mill. kroner fra kap. 2651, post 70 til kap. 605, post 01 og kap. 634, post 76.

6.1.9 Kap 2661 Grunn og hjelpestønad, hjelpemidler mv.

Post 24 Tilskudd til bil

Departementet viser til tidligere omtale samt Prop. 1 S (2012-2013) Arbeidsdepartementet av endringer i regelverket for tilskudd til bil.

6.2 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet stiller til rådighet bevilgningen på kapitler og poster med tilhørende stikkordsfullmakter slik det fremgår nedenfor.

Kapitler/poster	Tildeling for 2013 (beløp i 1000- kroner)
Kap. 844 Kontantstøtte	
Post 70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	878 000
Kap. 845 Barnetrygd	

Kapitler/poster	Tildeling for 2013 (beløp i 1000- kroner)
Post 70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	14 985 000
Kap. 2530 Foreldrepenger	
Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	17 200 000
Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	358 200
Post 72 Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	420 000
Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	85 000

6.3 Fullmakter

I vedlegg 1 og 2 følger oversikt over hhv. personalfullmakter og budsjettfullmakter for 2013 som meddeles Arbeids- og velferdsdirektoratet. I de tilfeller fullmaktene ikke regulerer direktoratets adgang til å handle på vegne av staten på en formålstjenlig måte, må direktoratet forelegge spørsmålet for departementet for å innhente fullmakter.

Med hilsen

Ulf Pedersen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Dagfinn J. Hansen
avdelingsdirektør

Kopi m/ vedlegg:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet,
Helse- og omsorgsdepartementet,
Riksrevisjonen,
KS